

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

CSÜTÖRTÖK július 29.

206. szám

Megjelenik minden reggel, 8-10 óráig és néhol 11 óráig.
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Jobbra át! —

hangzik fel a vezényszó Poincaré első parlamenti győzelme után s hangzott fel a vágy halk szava nyomban azután, ahogy visszakerült hatalomra a jobboldali politikának ez a monumentális inkarnációja. A gondolkodás sineken jár s sablonoknak engedelmessékedik. Ha Macdonald és Herriot kormányrajutása jelenthette egész Európa számára a — baloldali kurzusát, vagy legalább is azt a hitet kelthette, hogy a háború jobboldali politikája után következik a béke baloldali irányzata, Poincaré visszatérése joggal kelti azt a *látzatot*, hogy a világnézetek harcából a *jobboldal kurzusa* került ki győzelmesen.

Az első tévedés azonban az, hogy most Franciaországban nem világnézetileg küzdelem folyik, hanem a frank önvédelmi harca. Leon Blum pénzügyi koncepciójában talán még fel lehet ismerni a baloldali politika tudományos igazolásának megnyilatkozását. Leon Blum ugyanis vagyondó kivételével akarja szanálni a frankot. A vagyondó követelése megfelel a szocialista párt tökéletes programjának. De hol keressük s főként hol találjuk akár Herriot, akár Caillaux, akár De Monzie, akár — Poincaré pénzügyi koncepciójában a világnézet, a jobboldali, vagy baloldali lelki hangoltság és értelmi helyeslés nyomait. Caillaux külföldi kölcsönt akart és pénzügyi diktatúrát, Herriot tiltakozott a külföldi kölcsön ellen és a belföldi tőke segítségével akarta alátámasztani a frank megroggyant árfolyamát. Poincaré a hátralékos adók behajtásától s a kegyetlen szigorúsággal végrehajtott takarékosági programtól várja a kikerülhetetlen infláció korlátozását. Az egymást követő pénzügyi kormányok koncepcióiban visszajára fordultak az általános politika irányelvei: a jobboldal tiltakozik a diktatúra gondolat ellen s ebben a tiltakozásában találkozik még a — kommunista párttal is s a baloldali, a polgári baloldal pénzügyminiszterei követeltek a maguk számára példátlanul széleskörű felhatalmazást a parlament nélküli kormányzásra: a diktatúrára.

Ne örvendjenek hát a jobboldali politika részeg szerelmesei, a francia kormányválság nem a világnézetek gyermekágyában vajudik, minden politikai meggyőződésre, hitre, világfelfogásra való tekintet nélkül annak uralma fog stabilizálódni, aki a frank betegágyánál a legjobb orvosnak bizonyul. Már pedig a beteg pénzt nem lehet akármelyik világnézet ráolvasásával meggyógyítani. Ide csak tudás, invenció, bátorság és szerencse kell. A frank nem hallgat se az istenhívők fohászára, se a szabadgondolkodók atheizmusára. A pénz oltára előtt tömjénnel, vagy pogány módra hiába mutatják be az áldozatot. A pénz hitnélküli és világnézetnélküli.

Akik a személyi változásból a politikai irányzat megváltozására következtetnek, figyeljék meg, mi volt a poincaréizmus három év előtt s mivé vált a mai napokban. Akkor ez a politika volt: az engesztelhetetlenség. Poincaré nem hirdeti most a — Ruhr-megszállást, nem követeli Lorcarnó lerombolását. A frankcsata elhódította a jobboldaltól Poin-

carét, nem Poincaré fordította jobbra a francia politika kurzusát. Poincaré hárcias és engesztelhetetlen politikája visszavonul a — zürichi frontra. Három évvel ezelőtt még azt hirdette volna, hogy a német jóvátételi fizetésekből kell megszervezni a frank önvédelmi harcát, három évvel ezelőtt még új megszá-

lást, új háborút, új leigázást és új nyomort jelentett volna Poincaré programja, ma csak — segítséget ígér.

A veszedelem óráiban megszűnik a világnézetileg harcok sportja, amikor ég a tető, nem lehet politikai hitvitát folytatni a veszélyeztetett házbán. Amikor minden embernek a fe-

délzetén van a helye, akkor nem állhat senki se a jobboldalra, se a baloldalra. A frank szakadéka felett kezdet tudott fogni a jobb- és baloldal: Poincaré és Herriot. Miért e rivalgó öröm, hogy Poincaré többséghez jutott, hiszen Poincaré közoktatásügyi minisztere a Poincaré bukátó — Herriot.

A mexikói kulturharc első halottja

A katolikus hívők meglincseltek egy polgármestert

Newyorkból jelentik: A mexikói kulturharcnak megvan az első halottja. A köztársasági elnök kiátkozása és a katolikus főpapok ellen kiadott letartóztatási parancs annyira elmérgesítette a helyzetet a katolikus lakosság és a hatóságok között, hogy

Naohisten városban a katolikus lakosság meglincselte a polgármestert.

A népitélet állítólag azért következett be, mert a polgármester letartóztatta a város katolikus plébánosát, de vannak olyan verziók is, a melyek szerint

a polgármester rálőtt a plébánosra.

Hogy ezekből a hírekből mi igaz, azt nem lehet ellenőrizni, az azonban tény, hogy a *feldühödött tömeg kivonszolta hivatalából a polgármestert és a városháza előtti téren agyonverte.*

A baloldali lapok hüvösen fogadják Poincaré sikerét

A kormány bemutatkozása alatt az állami tisztviselők tüntettek a kamara épülete előtt Elégedetlenség az adójavaslatok miatt — Coolidge elnök az adósságrendező egyezmény feltételeinek súlyosbitásával fenyegeti Franciaországot — Újból esik a frank

Poincaré pénzügyi javaslata a nemzetközi pénzpiacon kedvezőtlen hatást keltett

Párisból jelentik: Kedden délután ugyanakkor, amikor a Poincaré-kormány bemutatkozott a kamarában és a szenttusban, olyan volt a Bourbon-palota környéke, mint egy katonai tábor.

Az állami tisztviselők tudvalevőleg keddre gyűlést hívtak össze a kamara épülete elé, hogy súlyos helyzetük sürgős javítását követeljék, a belügyminiszter azonban ezt a gyűlést betiltotta.

Az állami tisztviselők a belügyminiszter betiltó rendelete ellenére is meg akarták tartani a tömeggyűlést, azonban a párisi rendőrök parancsot kaptak, hogy ha kell fegyveres erővel akadályozza meg az állami alkalmazottak gyűlését.

A Bourbon-palota körül óriási kétségbeesés vonult fel, a rendőrség megszállva tartotta az utcákat, a kamara palotája előtti téren a nemzeti gárda helyezkedett el, a palota mögött pedig egy század katonaság és lovasjárdörök cirkáltak. Az állami tisztviselők egyenként szállingóztak a térre, ahol hat óra után már nagy tömeg gyűlt össze. Összeütközésre azonban nem került sor, mert a karhatalom minden nagyobb nehézség nélkül megtisztította a teret és a tervezett gyűlés meghusult.

A rendőrség több mint háromszáz embert letartóztatott, köztük egy kommunista képviselő feleségét is, de igazoltatás után a legtöbb letartóztatottat szabadon engedték. Amíg a téren az állami tisztviselők tömeggyűlésének feloszlása folyt, bent a kamarában bemutatkozott a kormány és Poincaré szinte kardcsapás nélkül érte el győzelmét.

A sajtó inkább csak regisztrálja a kormány bemutatkozását és megalapítja, hogy

a Poincaré-kormány többsége a törvényhozásban olyan erős, amilyennel rég nem dicsekedhetett francia kormány.

A baloldali sajtó kínos helyzetben van, amikor tudomást kell vennie Poincaré nagy többségéről. A baloldali lapok azonban felvetik azt a kérdést, hogy *mi lesz, ha a széles néprétegek felismerik az új adók elviselhetetlenségét és különösen a togyasztási adók türehtetlen voltát.* A lapok megjósolják, hogy akkor elemi erővel fog kitörni az elégedetlenség, amely alól a baloldali pártok sem vonhatják ki magukat.

Coolidge elnök Franciaország ellen

Londonból jelentik: Newyorki lapjelentések szerint Coolidge elnöknek az a nézete, hogy azok az ellenségeskedések, amiket Franciaországban amerikaiakkal szemben tanusítanak és a francia kormányközegek nyilatkozatai.

az Egyesült-Államokban a Franciaországgal kötött adósságrendező szerződés ellen irányuló és szigorubb feltételeket követő mozgalmat fognak kiváltani.

Az elnök véleménye szerint eme igazgatások miatt lehetetlen lesz a szerződés ratifikálásánál az adósságok egy részének törlése, vagy kedvezőbb feltételek elérése.

Washingtoni jelentés szerint Coolidge elnök táviratozott a Bretagneben tartózkodó Mellon pénzügyi államtitkárnak, hogy utazzék

Az Oeuvre megállapítja, hogy az új pénzügyi javaslatok csak pillanatnyi injekciót jelentenek

amely néhány napra le tudja csillapítani a háborgó kedélyeket, de *nem alkalmas arra, hogy végleg rendezze a pénzügyi helyzetet.* A Victoire szokatlanul élesen támadja Poincarét és azt írja, hogy *már lehullt a lepel a »nagy emberről«* és *mindenképpen láthatja, hogy a nagyság alatt közönséges kuruzslás rejtőzik.* A lap szerint

a kormányprogram nyomorúságos szellemi produktum, a melyben sem élet, sem mozgás nincs, a kormány pénzügyi terve pedig jó könyvelőre vall, nem pedig orvosló államférfiúra.

azonnal Párisba és kezdje meg a francia kormánnyal az adósságrendező egyezményre vonatkozó tárgyalásokat. Washingtoni politikai körökben úgy tudják, hogy Coolidge az az álláspontja, hogy

nem hajlandó további előzékeny magatartást tanusítani, mert nézete szerint az Egyesült-Államok elmentek az európai államokkal szemben az engedékenységre legszélsőbb határáig.

Ölven ponttal esett a frank

Zürichből jelentik: A Poincaré-kormány bemutatkozása a nemzetközi pénzpiacon kedd estig aránylag kedvező hatást keltett és a francia frank keddi 12.70-es záróárfolyama egész 13-ig emelkedett. Éjszaka azonban ismeretessé vált Poincaré

pénzügyi javaslatának teljes szövege, amiből nyilvánvalóvá lett, hogy az új pénzügyi terv nélkülözzi a nagy koncepciót és általában hevenyészett intézkedésekből áll, amelyek nem garantálják a francia pénzügyi válság megoldását.

Ennek hatása alatt szerdán kora reggel újabb erővel indult meg Zürichben a frank zuhanása és tizenegy órára

teljes ötven pontos árvesztéséget szenvedett a frank kedde este óta.

miután 12.50-ig esett vissza. A kínálat azonban még ezután is tulsúlyban maradt, úgy hogy végül is a frank 12.40-el zárt.

A francia frankkal teljesen párhuzamosan alakult a belga frank árfolyama is, amely a keddi 12.85-ös zárlattal szemben szerdán 12.40-ig esett.

Katasztrófális méretű a líra újabb áresése.

Szerdán délelőtt tizenegy órakor 16.20-al jegyezték Zürichben a lírát, ami a háború kitörése óta új mélypontot jelent az olasz valutában. A líra záróárfolyama végül is 16.325 volt.

A nemzetközi devizapiacról beérkező délutáni jelentések szerint a frankvaluták utolsó zürichi paritásai a következők: Páris 12.28, Brüsszel 12.35, Milánó 16.40.

A kamara pénzügyi bizottsága szerdán délután tartotta ülését, amelyen a kormány pénzügyi javaslatait terjesztették elő. Az első szónok Poincaré miniszterelnök volt, aki a javaslat egyes pontjait ismertette részletesen. Beavatottak szerint a javaslat kedvezőtlen hatást váltott ki annál is inkább, mert politikai körök véleménye szerint ez minden nagyobb koncepciót nélkülöz.

A bizottság szocialista tagja külön indítványt terjesztettek a függő adósságok tárgyában és egyúttal a deviza központ földállítást követelték. A szocialisták indítványát elvetették és husz szavazattal tizenkettő ellenében a javaslat részletes vitája mellett döntöttek.

Poincaré miniszterelnök az algiribank kormányzójával tárgyalt.

Novoszeló viz alá került

Huszonkét ház összedült — A Duna mindenütt apad

Szomborból jelentik: A Duna állandóan apad és az árterületeken is csökken a víz állása.

A védőmunkát a margitszigeti ármentesítő társulat töltésén már befejezték.

a bezdáni szakaszon pedig három, a Monostor—apatini részen nyolc nap mulva kerül sor a munka befeje-

tésére. Bukianál a víz még magasabban áll, mint a Duna-mederben, az apadás itt még nem indult meg.

Novoszelón a tegnapi vihar következtében 120 ház viz alá került és 22 ház összedült.

Az árterületen Bogojevó és Bács között a víz az utolsó huszonnégy órában hat centimétert apadt.

Letartóztattak egy vámhivatalnokot aki a selyemcsemp szést el segítette

Ujabb vámcsalásokat derítettek ki Szomborban

Őrizetbe vették Bröder Mity's vámpeditort

Szomborból jelentik: A selyemcsempészség ügyében nagy apparátussal folytatott nyomozás újabb momentumokat derített fel. A csempésztársaság vezetője, mint a Bácsme gyei Napló megírta, Mezei Izsó, szombori hivatalnok felesége volt, aki Banatski-Arangyelovác mellett Ausztriából és Magyarországból nagymennyiségű selyemárut csempésztet át a határon. Az asszonyt, aki legutoljára július 14-én kétszáz kilogramm selymet hozott át Magyarországból, a hatóság letartóztatta férjével együtt, aki — mint megállapították — tudott felesége üzleimeiről, sőt elősegítette a csempészséget.

A nagyszabású csempészség szálalnak kinyomozására napokkal ezelőtt bizottság érkezett Szomborba, melynek tagjai Schmidt Konrád, a vámhivatalok országos igazgatója, Golunovic Petár, a noviszadi vámhivatal inspektora és Gyakovics Szlobodán vámielőügyelő.

A bizottság mindenképp azt igyekezett tisztázni, hogy Mezei Izsónak nincsenek-e cinkostársai a vámhivatalok között, miután valószínűnek látszott, hogy a fiatal asszony hivatalos személy titkos támogatása nélkül nem tudta volna az árut átsempészni a határon. A vizsgálat megállapította, hogy azokon a napokon, amikor Mezei csempészáruval átlépte a határt, Banatski-Arangyelovácra Sztójkov Bogdán a szombori vámhivatal kirendelt hiva-

taloka teljesített szolgálatot. Az is kiderült, hogy Sztójkov minden egyes alkalommal a határtól néhány állomásig elkísérte Mezei Izsónét, akivel feltűnő jó barátságot tartott fenn. A nyomozás eredménye alapján

Sztójkov Bogdán vámhivatalnokot kedden letartóztatták és átkísérték az ügyészséghez.

A vizsgálat abban az irányban is sikerrel járt, hogy a július 14-ikén átsempésztett selyemárut Mezeinétől hova került. Azt már az első napokban megállapították, hogy a kétszáz kilogramm selyemáruból hetven kilogramm Löwy Béla szentái kereskedőnél van, akitől az árut el is kobozta a rendőrség. A többi százharminc kilogramm selyem hollétét csak hosszas kutatás után tudta a bizottság megállapítani, miután erre vonatkozólag a letartóztatott Mezei és felesége pontos vallomást nem tett.

A 130 kiló selyem Szentáról Noviszadra került Kohn Ignác kereskedőhöz, aki Mezeinét letartóztatásának hírére az árut nem létező címre postán Vinkovcra küldte.

A postacsomagokat meg is találták a vinkovci — postahivatalban, ahonnan — miután a címzetett nem tudták felkutatni — vissza akarták épen küldeni Noviszadra. A bizottság most azon fáradozik, hogy megállapítsa:

kik azok a vajdasági és horvátországi kereskedők, kik Mezeinével összeköttetésben álltak.

A banatszki-arangyelováci selyemcsempészség nyomozása során a vizsgálóbizottság újabb csempészséget és vámcsalást derített ki. A nyomozás ebben a tekintetben még csak kezdeti stádiumban van.

Szerdán őrizetbe vették Bröder Mity's vámpeditort, akinél Mezei Izsó alkalmazásban volt.

Hogy mivel vádolják Bröder Mity'st, azt egyelőre nem lehet tudni, miután a nyomozást a legnagyobb titokban folytatják. Sztójkovics Vlada pénzügyminiszteri inspektor, aki a vizsgálat egyik vezetője.

Bródba utazott, ahol közel nyolcezer kilogramm csempésztett olasz árut foglaltak le.

Az áru a Vajdaságba volt irányítva, egy vajdasági kereskedő címére. Az előjelek szerint több millió vámcsalásról van szó, melyben igen sokan kompromittálva vannak.

Főispán, akinek bolgár komitácsi a bizalmasa

A „Juzna Zvezda“ szerkesztőjének halála miatt nyugdíjazták a bitolji főispánt

Beogradból jelentik: A bitolji „Juzna Zvezda“ szerkesztője, Hadzsi-Popovics Szpaszoje elleni gyilkos merénylet harmadik tettesét, Bicsinov Kosztát, aki a merénylet után átszökött Albániába, az albán hatóságok elfogták és ki fogják adni Jugoszláviának. Bicsinov letartóztatásával most már a gyilkosságnak mind a három tettese, az értelmi szerzővel, Londrev Krsztával együtt az igazságszolgáltatás kezébe került.

Boriszavljevics Bozsó bitolji főispán néhány nap óta Beogradban tartózkodik, hogy a belügyminiszteriumban tisztázza magát a merénylettel kapcsolatban ellene emelt vádak alól. A főispánt azzal vádolják, hogy Londrev Krsztát, noha tudta róla, hogy bolgár komitácsi, mégis befogadta Bitoljba és bizalmas szolgálatokra használta fel. Azt is a főispán bünéül róják fel, hogy a három közvetlen tettes, a szintén komitácsiyanus Nikolov, Mulev és Bicsinov macedón emigránsok repatriálását lehetővé tette. A Politika értesülése szerint Boriszavljevics főispán nem marad meg tovább állásában és nyugdíjazása már csak rövid idő kérdése.

Egy kritikus albumából

Irtá: Ba-deker

Az írónak az szerzi meg a kegyérét, amit a tollával, vagy az írógéppel s az a halhatatlanságát, amit a szíve vérével ír.

Ha egy költemény magyarázatra szorul, az vagy a költőre nézve baj, vagy a közönségre.

A legtöbb író, amikor dolgozik, valamelyik barátjára, olvasójára, vagy író társára gondol — s nem ritkán attól függ, vajon sikerül-e valamely írása, hogy kire gondolt, amikor azt írta.

Nem az a jó kritikus, aki legjobban tud lerántani, sem az, aki ügyesen tud »méltatni«, de az, aki jól tud tájékoztatni.

Az olvasó néha jobban megért egy könyvet, mint a szerző. Mert abból a körülményből, hogy valaki megírta egy munkát, éppenséggel nem következik, hogy érti is azt.

Nem minden író ír könyvet és nem minden könyvnek a szerzője író. Milyen hatalmas lehet a szellemi élet, hogy ezt a két csapást kiállja!

Az írónak nem kell okvetlenül többet tudni, mint az olvasóinak — de arról, amiről ír, többet kell tudnia.

Aki igazán szereti a könyveket, az meg is veszi és el is olvassa őket. Aki csak mímeli a szeretetül-

ket, az megveszi, de olvasatlanul hagyja őket. Aki szereti a könyveket, de a pénzt jobban szereti a könyveknél, az olvassa ugyan, de nem veszi meg őket. S van olyan is, aki egyáltalában nem szereti a könyveket, sőt haragszik rájuk s bosszankodik azon, hogy mások kedvteliséggel foglalkoznak velük. Nem érti, hogy művelt embernek minék a könyv. Valószínűleg ilyen embereknek is kell lenni — es muss auch solche Künze geben.

Sokkal többen irnak, mint ahánnyan irni tudnak s ezért van oly sok rossz könyv a világon.

Az író arról is meg lehet ítélni, hogy kik olvassák őket.

A könyvek és műtárgyak iránti szeretet jobban hasonlít a szerelemhez, mint a szeretetnek bármely más formájához. Az ember beleszerethet egy könyvbe, egy szoborba, egy festménybe s kiábrándulhat belőlük, akár egy ábrándképből, amely csalódást okozott neki. Vannak ugyan olyan könyveink is, amelyek meghitt barátainkká lesznek — de mégis azok állanak hozzánk a legközelebb, amelyek a szerelmeseink s ugyanez áll a képzőművészet amaz alkotásaira is, amelyek bennünk ezt a nem éppen érzéki, de mégis a szerelemre emlékeztető vonalmat gerjesztették.

Vannak könyvgyűjtők, akik kizárólag könyveket keresnek, amelyeket nem hivatásos írók, hanem többé vagy kevésbé tehetségtelen dilettán-

sok irtak. Tagadhatatlanul igen érdekes módja a gyűjtésnek — olyanféle, mint azoké a passzionátusoké, akik hamis levélbélyegeket, hamis pénzeket és egyéb hamisságokat gyűjtenek.

Azok az írók, akik a legnemzetibek, egyszersmind a leegyetemibek is. És csak nemzeties szellemű és jellemű írónak van kilátása arra, hogy helyet kapjon a világirodalomban.

Vannak írók, akik a közönségnek, vannak, akik a kollégáknak és vannak, akik csak saját maguknak irnak. Ez utóbbiaknak van a leghálásabb és legelismerőbb közönségük.

A kontárnak az öröme, ha valamely »mű«-vét befejezte, nem kisebb (sőt néha sokkal nagyobb!), mint az Isten kegyelméből való nagy művésze. Ellenben munkaközben mindig több és igazabb örömet élvez a művész, mert ő »alkot«, amaz pedig csak »dolgozik«.

Egy író nyilatkozott így: — Vannak napok, amelyeken rettenetes sokat írok, oly sokat, hogy szinte megijedek a sorok mennyiségétől, amelyeket papírra dobtam. Más napokon pedig nem írok egy árva betűt se. Ezek a termékeny napjaim. Ezek a napokon gondolkodom.

Ha az ember régi regényt olvas, olyan érzése támad, mintha régiszabású emberek társaságában lenne, vagy ódon kastélyok termeiben ván-

dorolna. Annál is inkább, mert a régi regények romantikus történetei rendszeren kastélyokban zajlanak le, Walter Scott-tól kezdve Jósika Miklóson keresztül egészen az idősebb Dumas-ig. Nos, a legmodernebb ember is szeret néha ódivatú emberekkel összejönni és régi kastélyok történelmi csarnokaiban andalogni. Ne vessük meg a régi írásokat és ne küldjük számkivetésbe a jó és boldog öregeket, akik olyan szépen laktak és oly szépen éltek! Bizony, most sem az életben, sem az új irodalomban nem élünk ily szépen és nem lakunk ilyen szépen! (Sőt nem is lakunk néha jól.)

A nemintelligens író megérdemli a közönségét — az igazán intelligens jobhoz lenne méltó.

A költőnél sokszor a hazugság az igazság. Ha Petőfi csupa igazat írt volna, a versei merő hazugság lennének.

Öreg írónak és öreg művésznek az az átka és szerencsétlensége, hogy a húsága nem fog abban az arányban, amelyben az alkotóképessége csökken.

Ha valamely könyvet nagyon gyorsan lehet végigolvasni, akkor az a könyv vagy nagyon jó, vagy nagyon rossz.

Egy kitűnő tudóst eképpen jellemzett egyszer valaki: — Istenem, ha én azt tudnám, amit ő már elfelejtett!

KISEBBSÉGI ÉLET

A Vitorul, a román ellenzék vezető lapja »A magyar párt előkészíti Erdély meghódítását« cím alatt éles kirohantást intéz az erdélyi magyarság ellen. »A magyar képviselőknek mostani szereplése — írja — világossá tette, hogy a magyar pártnak valódi célja a Budapestről nyert utasítások szerint, Erdélyben a hegemonia megnyerése a románok és egyéb kisebbségek hátrányára, amely törekvésükben a kormány támogatását élvezik. Az erdélyi románok ki van szolgáltatva a hegemoniára törekvő magyaroknak és a velük ugyanegy uton járó szászoknak, akik drágán fizetettik meg a kormány által nyújtott támogatást.«

A kisebbségi konferencián az erdélyi magyar pártot dr. Balogh Arthur és dr. Jakabffy Elemér fogják képviselni, akiket a párt vezetősége már ellátott megfelelő instrukciókkal.

Radoszlavov, volt bolgár miniszterelnök a bécsi német nacionalista Ostmarkenverlag kiadásában röpiratot adott ki a bolgár kisebbségek helyzetéről. A röpirat, mely nagy feltűnést keltett, súlyos bírálatot mond Törökország és Románia kisebbségellenes politikájáról. »A török köztársaságban — írja Radoszlavov — a lausannei szerződés értelmében megkezdődött a kisebbségek kicserélése Törökország és Görögország között. Másrészt azonban Görögország nemcsak a törököket telepíti ki, de a bolgárokat is kiutasítja és Bulgáriába küldi, hogy a Kis-Ázsiában élő görögöket letelepíthesse. A török köztársaságban még él a régi császári rezsim tradíciója, még tisztelben tartják a szultánok kapitulációit, amelyek a török birodalom területén élő keresztényeknek a legmesszebbmenő önkormányzati jogot biztosítják oktatásügyi, kulturális és társadalmi téren, valamint a vallás szabad gyakorlásában. A görög köztársaságban, a Macedóniában és Tráciában élő bolgár kisebbségek helyzete azonban egyáltalán nem irigylésre méltó. Görögország szabotálja a kisebbségek védelmét, a Népszövetség — hallgatóságos jóváhagyásával. A bolgár kisebbségek a lehető legrosszabb helyzetben vannak és a görög kormány minden igyekezete arra irányul, hogy kiirtsa a Macedóniában évszázadok óta élő bolgár öslakókat. A román királyságban sincsenek a bolgárok azoknak a jogoknak birtokában, amelyeket a bolgár törvények a Bulgáriában élő románoknak biztosítanak. A békeszerződések szerint ugyan a bolgárok Romániában iskolákat és templomokat tarthatnak fenn, a valóságban azonban a dobrudzsai és másutt élő bolgárok nélkülözik a bukaresti kormány védelmét a helyi hatóságok tulkapásaival szemben.«

Érdekes pört tárgyalt a marosvásárhelyi ítélőtábla. Az elmúlt évben Udvarhely megye prefektusát, Szabó Gábort, a liberális kormány minden indok nélkül elbocsátotta állásából. Szabó az ítélőtábla közigazgatási bizottságához fordult jogorvoslásért, kérvén, hogy miután politikai intrika áldozata, helyezze vissza állásába. A bíróság a tanúhallgatások után elrendelte Szabó Gábor alispán állásába való azonnali visszahelyezését, az elmaradt illetményének kifizetését és a perköltségek megtérítését.

A szlovenszói magyar nemzeti párt és a Bund der Landwirte intervenciójával egyidejűleg az országos keresztényszocialista-párt részéről Gregorovics Lipót nemzetgyűlési képviselő Palkovich Viktor kiutasítása ügyében a belügyminiszterhez a következő sürgős interpellációt intézte: »Palkovich Viktor, volt nemzetgyűlési képviselő, gutai esperesplébános, aki negyvenkét esztendő teltével Guta községben, Csehszlovákia mai

területén, most — mielőtt az új állampolgársági törvény életbe lépett volna, a mely hivatva volna enyhíteni az eddig igazságtalan és jogfosztó állapotokat — kiutasító végzést kapott, mely szerint tízennégy napon belül el kell hagynia a csehszlovák állam területét. Miután nem tudom hinni, hogy az alsóbb hatóságoknak ez az antidemokratikus eljárása a miniszter ur intencióit fedi, kérdem a miniszter urat:

1. Van-e tudomása arról, hogy Palkovich Viktor, aki negyvenkét évet töltött a mai Szlovenszón, hasznos munkálkodásban mint esperesplébános, majd csehszlovák nemzetgyűlési képviselő, helyt nem álló ürügyek alapján a köztársaság területéről kiutasított?

2. Hajlandó-e intézkedni, hogy a pozsonyi zsupanátus ezen minden tekintetben sérelmes intézkedése hatálytalanná tartsa?

A román miniszterelnök olaszországi tárgyalásai

Ferdinánd király személyesen irja alá Rómában a Vatikánnal kötött konkordátumot

Rómából jelentik: Avarescu román miniszterelnök augusztus elsején Olaszországba érkezik, ahol a tervek szerint három hétig fog egy fürdőhelyen tartózkodni. Időközben Avarescu Rómába is ellátogat, hogy a Románia és a Vatikán között folyó konkordátumtárgyalásokat véglegesítse és előkészítse Ferdinánd király régebben tervezett római látogatását.

Az eddigi tervek szerint Ferdinánd király személyesen fogja aláírni Rómában a Szent-székkal kötött megállapodást

és ezalkalommal pápai áldásban is részesül.

Avarescu római látogatásának ideje alatt tárgyalni fog Mussolini miniszterelnökkel is, az Olaszországot és Romániát érdeklő kérdésekről. Hir szerint

Mussolini ezt az alkalmat fogja felhasználni arra, hogy a besszarábiai kérdés békés megoldása érdekében közvetítsen Románia és Oroszország közt, aminek eredménye elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

Pasics kívánságára Maximovics mellett döntött a főbizottság a beogradi radikálisok viszályában

A községi választások a politika homlokterében — Véres választási harc Délserbiában

Törvényt hoznak az erőszakoskodó tisztviselők ellen

Beogradból jelentik: A beogradi radikális pártszervezet ügye szerdán a párt főbizottsága elé került és a főbizottság határozata végre eloszlatta azokat a kételyeket, hogy a helyi szervezet által felállított listát elfogadják-e a beogradi községi választások részére az egyedüli hivatalos radikális listának, vagy sem.

A főbizottsági ülés határozata Makszimovics Bózsó belügyminiszternek a párton belül aratott értékes győzelmét jelenti, mert a főbizottság minden megjegyzés nélkül elfogadta a belügyminiszter híveinek listáját és elvetette a Bobics Milos alpolgármester és társainak a jelölőgyűlés ellen beadott panaszát.

Délelőtt tizenegy órától fél kettőig tartott az ülés, amelyen meglehetősen élénk vita folyt és végül a főbizottság döntése a Karajovanovics Györgye-lista javára ütött ki. Ez az állásfoglalás hir szerint

Pasics Nikola intervenciójára történt, aki kedden este Karlsbadból azt a kívánságát közölte a főbizottsággal, hogy a pártszakadást minden áron kerüljék el.

Politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak a főbizottság határozatának, mert a fővárosi választásnak elsőrangú jelentősége van a radikális párt szempontjából is. A főbizottság az ülésről a következő kommuniké adta ki:

— A nemzeti radikális párt főbizottsága ma megtartott ülésén a betervezett iratok, valamint dr. Ivkovic Momesilo főtitkár jelentése alapján elhatározta, hogy Obicsein Mihajlo és társai aláírással a Beograd városi községi tisztségekre való jelölés ellen benyújtott panaszt elveti és a Karajovanovics Györgye-listát a nemzeti radikális párt jelölő listájává nyilvánítja.

Uzunovics miniszterelnök, aki szintén résztvett az ülésen, ezt a ha-

tározatot már délután fél kettőkor közölte az újságírókkal. A Bácsme gyei Napló munkatársa azt a kérdést intézte a miniszterelnökhöz, hogy az esetleg felállítandó ellenlistára vonatkozólag mit határoz a főbizottság.

— Ez a radikális lista — válaszolta a miniszterelnök.

— Szóba került-e Bobics Milos esetleges kizárása? — kérdezte munkatársunk.

— Erről nem volt szó — mondotta a miniszterelnök.

Bobics és társai minden jel szerint nem nyugszanak meg a főbizottság határozatában, hanem külön listát fognak felállítani és erősen biznak abban, hogy több radikális szavazatot fognak kapni, mint a hivatalos lista. Bobicsot tudvalevőleg Miletics Krszta volt miniszter és csoportja is támogatja.

A demokrata párt a délserbiai választási erőszakosságokról

A délserbiai községi választásokkal kapcsolatban elhangzott panaszok ügyében a demokrata párt főbizottsága Davidovics Ljuba elnökletével szerdán ülést tartott. Az ülésről kommuniké adtak ki, amely megállapítja, hogy az ország minden részéből erőszakoskodásokról, hivatalos hatalommal való visszaélésekről és a demokrata párt híveinek üldözéséről érkeznek hírek. A visszaéléseket mindenütt a rendőrhatalóság követik el. Davidovics, Timotijevics és Kumanudi előtt a miniszterelnök ígéretet tett, hogy a belügyminisztérium azonnal inspektort küld ki a Szoklje-környéki események kivizsgálására, de arról, hogy az inspektor valóban kiszállt-e, a főbizottság nem kapott jelentést. A kommuniké további része vitatkozik a szokljei főispánnak a Vreme című beogradi lapban megjelent nyilatkozatával, amely igyekszik tompítani az ottani események hatását. Hivatkozik a kommuniké arra, hogy

számos földmives súlyosan megsebesült és a szokljei kórházban kell ápolni őket.

Megállapítja, hogy a miniszterelnök és a belügyminiszter ígérete ellenére még mindig nem hozták nyilvánosságra azt a körlevelet, amelyet a hatóságokhoz intéztek a választások szabadsága érdekében. A demokrata párt főbizottsága követeli mindazoknak az állami tisztviselőknek áthelyezését és megbüntetését, akik az erőszakosságokat elkövették és a választások szabályszerűségét befolyásolják.

Az állami hivatal nem koresma — mondja a miniszterelnök

Az ellenzéki tiltakozásokkal kapcsolatban Uzunovics miniszterelnök szerdán körlevelet intézett a kormány tagjaihoz. A miniszterelnök a délserbiai eseményekre és az állami tisztviselők ellen érkezett panaszokra való hivatkozással felhívja az összes minisztereket, hogy az alárendelt tisztviselők felett a legszigorúbb ellenőrzést gyakorolják, a tisztviselőket utasítsák arra, hogy a közönséggel szemben a legudvariasabban viselkedjenek és az állami hivatalok ne legyenek olyanok, mint a kocsmák.

Felhívja a miniszterelnök a kormány tagjait, hogy minden miniszter a saját hatáskörében bocsássa el és büntesse meg azokat a tisztviselőket, akik e szempontok ellen vétettek és tegyenek a megtett intézkedésekről jelentést a miniszterelnöknek. Végül arra szólítja fel a miniszterelnök a minisztereket, hogy tegyenek konkrét javaslatokat a tisztviselők hatalmi túltengéseinek megakadályozására szolgáló rendszabályokról, amelyekről legközelebb törvényjavaslatot is kíván betervezni a parlament elé.

Jovanovics Ljuba beteg

Jovanovics Ljuba a napokban súlyosabban megbetegedett, úgy hogy állapota párthíveinek komoly aggodalmakat okozott. Jovanovics Ljuba érelmeszesedésben szenved. Orvosai most érvágást alkalmaztak és ezzel sikerült állapotában javulást előidézni és szerdára már az ősz politikus lényegesen jobban érezte magát.

Az agrárminiszter a királyhoz utazott

Sibenik Sztanko agrárreformügyi miniszter szerdán Bledbe utazott, hogy a király elé terjessze előzetes szankció végett a dalmáciai agrárviszonyok rendezéséről szóló törvényjavaslatot. A miniszter két nap múlva tér vissza Beogradba.

Bulgária nem fogadja el a Népszövetségi kölcsönt

A kölcsön nem elég a háború előtti tartozások kifizetésére

Szófiából jelentik: A Népszövetség pénzügyi bizottsága tudvalevőleg a Bulgária részére népszövetségi kölcsönt szavazott meg és a legutóbbi ülészen a Népszövetség hozzájárult a kölcsön kiutalásához. Nagy feltűnést kelt most, hogy a bolgár kormány bejelentése szerint

Bulgária kénytelen a nemzetközi kölcsönt visszautasítani, mert az ország háborúelőtti hitelezői olyan követelésekkel lépnek fel, hogy az egész kölcsönt erre kellene fordítani

és kérdéses, hogy a kölcsön összege így is elegendő volna-e.

A bolgár kormány különös állásfoglalása, amellyel a nemrég kért kölcsönt most visszautasítja, annál inkább kelt feltűnést, mert bizonyos körökben azt hiszik, hogy

a bolgár kormány csak azért mondja le a megszavazott kölcsönről, hogy ezzel elkerülje a kisanant által követelt szigorú ellenőrzést,

ami Bulgáriára nézve kényelmetlen lett volna.

A helyszíni tárgyalás után sem tisztázódott a Majsai-uti rejtély

A pör valamennyi vádlottja tagad — Petrovics Antal visszavonta minden eddigi beismerő vallomását — Csütörtökön hallgatják ki a tanukat

Péntekre várható az ítélet

Az utóbbi idők egyik legizgalmasabb, legrejtélyesebb bűntényének főtárgyalása kezdődött szerdán a szubotcai törvényszéken.

... Eltűnt egy ifju. Tizennyolc éves, erős, egészséges fiu. Érettségit tett és előtte volt az élet... Tele volt kedvvel, ambícióval, reménységgel, mindenki szerette, mindenki jóban volt és egy este nem tért többet haza.

— Eltűnt a Németh tanító fia — mondták a Majsai-ut környékén az emberek. És összebujtak, tanakodtak, gyanakodtak. Sötét bűnökről, véres éjszakákról beszélt a fáma a Majsai-uti homokbuckák között és ötödnapra megtalálták egy kutban — alig néhány száz lépésnyire Németh tanító iskolájától — Németh László holttestét.

A törvényszék főtárgyalási terme zsúfolásig megtelt. A közönség a bírósági

emelvény egy részét is elfoglalta. A várakozás feszültsége, találgatás zaja és az összezúfolt emberi testek melege üli meg a levegőt, de a zsidóság egyszerűen halálos csenddé változik, amikor Pavlovics István elnök vezetésével bevonul a bíróság. Bevezetik a vádlottakat, megkezdődik a tárgyalás és egymásután minden vádlott a leghatározottabban tagad. Már-már úgy látszik, hogy a csendőrség felépített vádja összeomlik, de az elnök lankadalan türelemmel keresi az igazságot. Kérdez, dolgozik, küzd, figyelmét nem kerüli el semmi. A tagadó vallomások egysége között már itt is, ott is ellentmondás üt rést, aztán megint változik a helyzet, minden jobban bonyolódik és Németh László halálának rejtélye az első napi tárgyalása után még nem jutott el a megoldáshoz.

Petrovics kijelentette, hogy eddig csak azért mondta, hogy Pintér is ott volt Németh meggyilkolásánál, mert a csendőrök ütötték. Ez mind nem igaz, Pintért nem ismeri, a zsedniki csendőrségen látta először.

Az elnök ezután arra vonatkozólag intézett kérdést Pintérhez, hogy nem volt-e féltékeny a feleségére.

Pintér tagadólag válaszolt, majd kijelentette, hogy látta, amint a csendőrök ütötték Petrovicsot, de őt nem bántották.

A pontos vádlott

Pricsics Pájó volt rendőr hasonló értelemben vallott. A legprecízebb pon-

A többi vádlott is tagad

A két rendőr után Kalló Matild vádlottat hallgatta ki a bíróság. Amikor az elnök megkérdezte tőle, bűnösnek érzi-e magát az ellene emelt vádra, a leány így felelt:

— Bűnös nem vagyok, semmi vádolást el nem fogadok.

Az elnök: Mit tud ebben az ügyben?

A vádlott: Nem tudok ebben az ügyben semmit sem!

Az elnök: Valami sapkát nem talált az uccán?

A vádlott: Én nem, az anyám találta.

Az elnök itt felmutatja a bűnelkényt lefoglalt, gyűrött, sárga sapkát, mire a vádlott azt mondta:

— Ez volt az.

Az elnök: Ismerté Németh Lászlót?

A vádlott: Igen, mivel szomszédok vagyunk.

Az elnök: Maguk abból a kutból szokták a vizet hordani?

A vádlott: Igen, szombat délelőtt is ittunk a vizből, aztán máshonnan hoztunk vizet, mert az zavaros volt. Majd kijelentette Kalló Matild, hogy sem Petrovics Antalt, sem a többi vádlottat, nővérén és anyján kívül nem ismeri.

Kövesdi Antal vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, Németh Lászlót nem ismerte, nem is látta soha, éppen úgy a vádlottakat sem ismeri Szivar kivételével. Elmondta, hogy a csendőrség június 10-ikén vitte be a laktanyába, ahol megverték. A laktanyán Szivar a szemébe mondta, hogy Kövesdi fogta Németh lábát. Amikor megverték, félelmében csak annyit mondott, hogy látam, amikor Németh-et megölték, de ezt is csak azért mondta, hogy ne bántásák.

Az elnök figyelmeztette, hogy a vizsgálóbíró előtt is beismerő vallomást tett.

A vádlott: Igen, ott is azt mondtam, amit a csendőrségen, mert a csendőrök azt mondták, ha itt nem azt mondom, amit náluk, visszavisznek és megvernek.

Az elnök figyelmeztette a vádlottat, hogy beismerő vallomásaiban olyan pon-

Népvándorlás a Majsai-uton

A helyszíni tárgyalás rendkívül nagy érdeklődést keltett. Már a kora délutáni órákban megkezdődött a népvándorlás a Majsai-utra. Szörnyű sártengerben gyalogolt mintegy kétezer ember, tul a vasúti felüljárón a Kallók háza elé, ahol a helyszíni tárgyalást kitűzték.

Bazsalikom, harangvirág, kertü vetemények veszik körül a fehérre meszelt kis házikót. A ház mellett tíz lépésre a kut. Beszegezett kávéját tők indája borítja el. Alig lehet megtalálni a szörnyű emlékü kutat.

A kis ház elé egy asztalt tettek Kallók. Piroş abroszt terítettek rá. Egy kis pad és három szék minden ülő alkalma-

tossággal elmondta, hogy mikor, hol járt március hó 6-tól egészen 13-ig. Tizennyedikén — amikor Németh László eltűnt — reggel szolgálatból hazament, délután háromig otthon volt, azután rendőrszolgálatban volt hat óráig, majd borbélyhoz ment, hét órakor haza indult, közben találkozott a Majsai-uti hidnál Pintérrel, fél nyolckor ért haza, lefeküdt és másnap reggelig aludt. 12-én nyolc órakor jelentkezett szolgálatra és tizenharmadikán délután tudta meg, hogy eltűnt Németh László. Németh Ferenc és Balog János mondták meg neki. A két fiúnak elmondta, hogy nyolc-tíz nap előtt, este ott találta Németh Lászlót a Ferrum-gyár előtt és a fiu azt mondta neki, hogy nem mer hazamenni. Ott volt, amikor a holttestet kihúzták a kutból, de nem ő találta meg.

Petrovicsot május 21-ikén látta először a rendőrségen, akkor Petrovics rámutatott és azt mondta:

— Gondolom ez az. Végül elmondta a vádlott, hogy a zsedniki csendőrségen talpát és combját ütötték.

Az elnök elrendelte Petrovics és Pricsics szembesítését. Petrovics kijelentette, hogy Pricsicsot sem ismerte azelőtt és azért vallott ellene, mert a csendőrök ütötték.

tos és aprólékos részletek vannak, a mikróla csendőröknek nem lehetett tudomásuk, viszont ezek a részletek teljesen összevágtnak a Petrovics Antal beismerő vallomásában foglaltakkal.

A vádlott azt felelte, hogy ezeket a részleteket Petrovics Teréztől, Petrovics Antal feleségétől hallotta.

Kalló Anna vádlott szintén nem érzi magát bűnösnek. Elmondta, hogy akkor éjjel arra ébredt fel, hogy nagy puffogást, szaladgálást hallott az udvar felől. Nem tudja hány óra volt, mert mélyen aludt. A lármára felébredt, felkelt és kiment a ház elé. Látott egy emberi alakot, aki a kerítésen akart átugrani. Azt hitte, valami betörő, megnézte, hogy nem hajtotta-e el a disznókat az ólból. Azt nem tudja, hogy az illető hogy nézett ki, mert sötét volt. Viszament a konyhába és lefeküdt. Mászt nem tud.

Petrovics Teréz, a vádlott Petrovics Antal felesége kijelentette, hogy nem bűnös. Ott szolgált Némethéknél, de közte és az elhalt Németh László között semmiféle viszony nem volt. Az ura, kitől különváltan élt, két-három héten egyszer meglátogatta, de soha neki szemrehányást nem tett. Kövesdi vádlottal beszélt az esetről, de csak olyant mondott neki, amit az újságból olvasott.

Szivar József vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Amikor az eset történt nem is tartózkodott Szubotcán, hanem Gyurgyin-pusztán, ahol Polyákovics Ádámmal szolgált. A vádlottak közül senkit sem ismer. Arra nézve, hogy ő a kérdéses estén Kallók háza előtt harmonikázott, megjegyezte, hogy nem is tud harmonikán játszani, csupán csak szájharmonikához ért. Németh Lászlót egyáltalában nem is ismerte.

Ezzel véget is ért a vádlottak kihallgatása és Pavlovics elnök berekesztette a tárgyalást azzal, hogy délután öt órakor folytatja a bíróság a helyszínen a tárgyalást.

Kezdődik a tárgyalás

Pár perccel nyolc óra után vezették be a vádlottakat szuronyos börtönőrök a tárgyalási terembe. A szorongásig megtelt teremben nagy mozgás támadt és mindenki a vádlottakat nézte. Negyediklenckor Pavlovics István törvényszéki elnök vezetésével bevonult a bíróság. Az elnök a tárgyalást megnyitotta és sorra a bírói emelvény elé szólította a kilenc vádlottat, akik bementek személyi adataikat. Petrovics Antal, elsőrendű vádlott huszonkilenc éves, nős, földműves Zsedniken, Pintér Balázs volt rendőr huszonhat éves, Pricsics Pájó volt rendőr huszonnégy éves,

Kalló Matild gyári munkásleány tizenkilenc éves, Kövesdi Antal szolga negyvennégy éves, idősb Kalló Anna ötvenhat éves, Kalló Anna gyári munkásleány huszonhét éves, Petrovics Teréz huszonkilenc éves, Szivar Jócó szolga tizenkilenc éves.

A személyi adatok felvétele után Pavlovics István elnök ismertette a vádiratot, majd elrendelte, hogy a vádlottakat Petrovics Antal kivételével vezéssék vissza celláikba. Ennek megtörténte után a törvényszék megkezdte a vádlott Petrovics Antal részletes kihallgatását.

Petrovics visszavonja beismerő vallomását

Az elnök: Bűnösnek érzi magát?
A vádlott: Nem érzem magam bűnösnek!

Az elnök: Miért?

Vádlott: Mert nem én öltem meg Németh Lászlót.

Az elnök: Védekezzék, mondjon el mindent, amit az esetről tud és gondoljon arra, hogy a vizsgálóbíró előtt és a helyszínen részletes beismerő vallomást tett.

A vádlott ezután elmondta, hogy május 20-ikán Zsedniken találkozott a csendőrökkel, akiknek köszönt. A csendőrök megkérdezték, hogy hívják és mikor megmondta a nevét, a csendőrök így szóltak:

— Épen téged keresünk, te gyilkolat meg Némethet.

Bevittek a laktanyába. Ott megverték, bezárták a pincébe, ahol Petrovics egy cigányforma embert talált, akiről később megtudta, hogy az is csendőr. Az beszédbe ereszkedett vele és ráterelte a beszédet Németh László meggyilkolására.

Itt igen zavarossá válik a vádlott előadása. Petrovics állandóan azt hajtogatja, hogy Németh László dolgairól annyit tudott, amennyit feleségétől hallott, aki Németh szüleinél volt szolgálatban. Amikor Németh László holttestét kihúzták a kutból, felesége azt mondta neki, hogy az egész környék

két rendőrt vett gyanuba az esettel kapcsolatban. A csendőrök előtt vállalta, hogy részt vett Németh László megölésében és az egész esetet részletesen elmondta, de mindezt azért tette, mert bántalmazták és félt, hogy ha nem vall, akkor ismét megverik.

Az elnök ezután a vádlott elé tárta eddigi beismerő vallomását, amelyeket a csendőrség és rendőrség előtt tett és a vizsgálóbíró előtt is fenntartott.

A vádlott azt felelte, hogy mindig félt attól, hogy újból megverik, azért tett beismerő vallomást. Az elhalt Németh Lászlót nem is ismerte és vádlottak közül sem ismer senkit, csak a feleségét. Rámondta egyikre is, másikra is, hogy résztvettek a bűntényben, de ezt is azért tette, mert félt a verésről. A vádlott többször sirva fakadt és minden további kérdésre azt felelte, hogy megverték és hogy félt. Azt sem tudta, hol a kut, de a csendőrök odavezették és azt mondták: ez az.

Hivatkozott arra, hogy március hó 11-ikén, amikor az eset történt, ő betegen feküdt és több tanut nevezett meg, akik ez igazolni tudják.

Az elnök figyelmeztette a vádlottat, hogy arról a körülményről eddig egyetlenegyszer sem tett említést

Ezzel véget ért elsőrendű vádlott kihallgatása.

A rendőrök alibije

Pintér Balázs volt rendőrt hallgatták ki ezután. Nem érzi magát bűnösnek. A Majsai-uton teljesített szolgálatot. Március 11-ikén reggel 8 órakor vette át a szolgálatot. Tizenkettőig volt szolgálatban, azután délután négyig a laktanyában volt, majd ismét szolgálatba ment este 8-ig, azután a laktanyában lefeküdt, mellette aludt Gyurgyinác Milán rendőr és ott voltak még Basics

Mija és Palkovics Szilvákó, Malbaski keltette fel fél 12-kor, ismét őrhelyére ment és négy órakor elment haza. Egész éjjel nem történt semmi.

Németh László eltűnéséről 13-ikán szombaton hallott két fiatalembertől, a kik kérdezték tőle, nem látta-e Némethet.

Az elnök elrendeli Petrovics és Pintér szembesítését.

tosság. A vádlottak ott állnak sorban az ut mellett. Mindegyik vádlott mellett egy fegyveres őr. Köröskörül nép és nép mindenütt. Kendős asszonyok, selyemharisnyás hölgyek, katonák, gyerekek, férfiak az uccán, az árokban, fákön, háztetőn, minden elképzelhető helyen. A halálkut kerítését is megszállja egy csomó gyerek, a kivezényelt rendőrsztag csak nagy ügyel-bajjal tud a bíróság számára szabad teret biztosítani.

A levegőben bazsalikom illata...

Főtárgyalás a helyszínen

A bíróság negyed hatkor autón érkezik és Pavlovics István törvényszéki el-

nők azonnal megnyitja a folytatólagos főtárgyalást.

Először Petrovics Antalt szólítja a bíróság elé.

Petrovics az elnök kérdéseire elmondja, hogy akkor volt itt először, amikor a csendőrök idevezették. A csendőrök kívánságára mindent vallott, mert félt a veréstől. Elmondta a csendőröknek, hogy a Kallóék háza előtt ültek a Kalló-leányok és a két rendőr, ő bement a házba és az ajtó melletti kantából adott neki vizet. Ez azonban mind nem igaz. A vizsgálóbíró által elrendelt helyszíni szemlén azt mondta, hogy Némethék iskolája előtt ültek. A kanta vizről csak azért beszélt, mert amikor bevezették Kallóék házába, látta a kantát az ajtó mellett.

Senki sem tud semmit

Kalló Annát vezeték ezután elő. Megismétli délelőtti vallomását és a kuttól mintegy három lépésnyire megmutatja azt a helyet, ahol március 11-én, éjjel valakit látott átugrani a kerítésen. Ugyanakkor az uton látott 4-5 embert, akik az iskola felé mentek.

Presics vádlott is fentartja délelőtti vallomását, majd Pavlovics elnök ismét Kalló Annához intéz kérdéseket arra vonatkozólag, hogy miért nem ittak a kútból?

Kalló Anna: Borzasztó idő volt akkor-táiban! Tele lett piszokkal.

Az elnök (Petrovics): Mit ismert be először a csendőröknek?

Petrovics: Hogy itt voltam a házban, de ezt azért mondtam, mert ütöttek. Mióta élek, soha nem voltam ebben a házban. Sose láttam a kutat, csak feleségem mesélte, hogy van itt egy kut!

Soha életemben...

Sziyar József, aki a vizsgálóbíró előtt pontosan megmutatta, hogyan történt a gyilkosság, mindent visszavon, mert kijelenti, hogy nem ismerte a házat, egyszerű volt itt két év előtt a kuttal.

Kövesdi Antal az elnök kérdéseire a következőket mondja: — Soha életemben nem voltam itt! Most vagyok itt először. Azt se tudtam, van-e itt kut. Március 4-től 19-ig Békova-pusztán voltam. Mindent, amit mondtam, Petrovics Teréztől hallottam, aki az újságban olvasta.

Petrovics Terézhez intéz még néhány kérdést az elnök, majd a tárgyalást felfüggeszti és folytatását csütörtök délelőtt kilenc órára tűzi. A csütörtöki tárgyalást ismét a törvényszék főtárgyalási termében tartják meg.

Nyugdíjazták a szentai polgármestert

Cetina Zsarkó az új polgármester

Beogradból jelentik: A belügyminiszter szerdán délután írta alá azt a kinevezési okmányt, amellyel Szentá város részére új polgármestert nevez ki Cetina Zsarkó volt szubotikai főkapitány személyében. Knezsevics Milos eddigi szentai polgármestert a belügyminiszter nyugdíjazta.

A szentai polgármesterváltozást hivatalvizsgálat előzte meg, amelyet, mint annak idején jelentettük, Jakovljevic Milorad belügyminisz-

tériumi inspektor folytatott le. A szentai közigazgatási vizsgálat néhány kisebb hivatali szabálytalanságot állapított meg.

Knezsevics Milos polgármester ellen személy szerint semmi olyan terhelő adat nem merült fel, amely ellene a fegyelmi vizsgálat elrendelését tette volna szükségessé. Mostani nyugdíjazását inkább azzal a gyengeséggel indokolják, amellyel a polgármester alárendelt közegeinek kisebb mulasztásait elnézte.

Lengyel Zoltán védőbeszéde a Rákosi-pörben

„Csak a történelem ítélkezhet a harmadik internacionálé felett”

Budapestről jelentik: Rákosi Mátyás és társainak bűnperében szerdán dr. Lengyel Zoltán, Rákosi és Weinberger védője mondotta el védőbeszédét.

A vád bizonyítási anyaga nagyon szegény — mondotta — azért festett az ügyész ennek a pernek politikai és történelmi hátteret. A közbád képviselőjének politikai tudása majdnem olyan felszínes, mint történelmi judiciuma. Az ügyészi állításokkal szemben meg lehet állapítani, hogy a művelt Nyugat nem vetette el a kommunista eszméket. Az osztályharc nem egyenlő a testvérgyilkossággal, ezt csak az ügyész látja így. A magyar közönség már be van oltva a bolsevik veszedelemmel szemben, mert Magyarországon már volt bolsevizmus.

Megállapítja, hogy a bűnpörrel kapcsolatban a világsajtó valósággal hadjáratot indított Magyarország ellen. Kijelenti, hogy a pert tisztán magyar belügynek tekinti, mert Magyarországnak feltétlen joga van, hogy megmaradjon kis

területét védje a bolsevizmus felforgató törekvéseitől. Amennyiben az ítélőhatalra nézve idegen befolyás érvényesülne, leteszi a védelmet.

A nyugati országok munkásmozgalmaival foglalkozik. Rámutat arra, hogy sem Rákosi, sem Weinberger nem anyagi érdekekből cselekedtek, ellenkezőleg jól jövedelmező állást hagytak ott s veszedelmet vállaltak.

A harmadik internacionálé felett nem a bíróság, hanem a történelem hivatott ítélkezni, pedig az ügyész a harmadik internacionálét vádolja. Részletesen kimutatja, hogy az ügyész csak szölamokat hoz fel, nem bizonyítékokat. Beszédét így fejezi be:

— Itéljen a bíróság a törvény és lelkiismerete szerint. Ne hagyja magát befolyásoltatni és ne féljen felmentő ítéletet sem hozni.

Csütörtökön a többi vádlott védői tartják meg védőbeszédüket.

Négykilós jégdarabok hullottak Nis környékén

A jégeő szörnyű pusztítást vitt vébe a természetben és az állatállományban

Beogradból jelentik: Nis környékén, a moravai és alekszináci járásban két nappal ezelőtt iszonyú jégeő pusztított.

Három-négy kilogramos jégdarabok zuhogtak perceként át és a vidék természetét teljesen tönkrevérték.

A hatalmas jég nemcsak a földek és gyümölcsösök természetét irtotta ki, hanem a lakóházakban és az állatállományban is nagy kárt okozott.

A katasztrófára való tekintettel Szretykovics Mihajlo radikális képviselő sürgős beadvánnyal fordult a miniszterelnökhöz. A képviselő rámutat arra, hogy

a jégeő pusztítása a lakosságnak több millió d'nár kárt okozott

és ezért kéri, hogy a kormány sürgős segítye utaljon ki a jégkárosult lakosság részére. A segítyt már a legközelebb kiutalják.

Főpróbát tartott öngyilkossága előtt

Az osztréki vasuti pénztárnok zagrebi büntársasá százezer dinárt kapott hallgatási díj fejében

Oszijekről jelentik: Reicheuer Juraj vasuti pénztárnok titokzatos halála és a vasuti gyűjtőpénztár kirablásának ügyében a rendőrség a legnagyobb apparátussal folytatja a nyomozást és egyre kevesebb hitelt ad azoknak a valóságoknak, amelyek szerint a vasuti pénztárnok öngyilkosság áldozata. A gyilkosságot gyanúja alatt letartóztatott Kirchlehner főellenőr szerdán reggel újabb vallomást tett.

— Az öngyilkosságra — mondotta Kirchlehner — Reicheuer és én közösen készültünk. Az öngyilkosságot megelőző vasárnapon Reicheuer felkeresett az irodámban és közölte velem, az öngyilkosságot olyképpen akarja elkövetni, hogy büntény látszata legyen. Főpróbát tartottunk arról, hogy-mint kövesse el az öngyilkosságot. Reicheuer azonkívül vásárolt egy anatómiai könyvet is, amelyből a szív lekvését tanulmányozta. Az egyik kombináció az volt, hogy őt, akkor támadták meg, amikor író-

asztalánál munka közben írt és így a kezében maradt a tollszár is. De volt egy másik terve még pedig az, hogy az iroda ajtaját, amely csak kívülről zárható, bezárja, a kulcsot a lépcsőkön eldobja, maga pedig az ablakon keresztül mászik be az irodába, hogy ott végezzen magával. Reicheuer, hogy abün-tény látszatát megerősítse, nagyobb hiányt hamisított a könyvekbe is, mint amennyi a tulajdonképeni hiány. A pénztárból körülbelül egymilliókilencszázezer dinár hiányozhat. A pénz legnagyobb részét üzleti vállalkozásokba fektette.

A rendőrség Kirchlehner vallomása után újabb házkutatást tartott Reicheuer lakásán, ahol az anatómiai könyvet meg is találta.

Ugyancsak szerdán kihallgatták a Zagrebban letartóztatott Kanstler Antal vasutigazgatósági tisztviselőt is, akt beismerte, hogy összeköttetésben állott Reicheuerrel és az osztréki pénztár el-

számolásait, amelyek hozzákerültek, Reicheuer kívánságának megfelelően hamisan könyvelte el. Kanstler beismerte azt is, hogy ezért Reicheuertől mindössze százezer dinárt kapott. A pénzen Zagrebban vásárolt egy kis házat építtetett egy autógarázst, megvett egy-két régi autót, amelyekkel azután taxizott.

Annak ellenére, hogy Kanstler vallomása is Reicheuer öngyilkossága mellett szól, az osztréki rendőrség továbbra is büntényt sejt és a nyomozást ebben az irányban folytatja.

A Szimplon elgázolt egy kocsit

a szentai vasuti kitérőben

Egy halottja van a szerencsétlenségnek

Szentáról jelentik: Halálos kimenetelű vasuti szerencsétlenség történt kedden este Szentán, az egyik vasuti átjárónál. A Szubotica felől robogó Szimplon elűtött egy kocsit, amelynek egyik utasa a szerencsétlenség következtében meghalt.

A rendőrség részéről megindult nyomozás folyamán megállapították, hogy kedden este Zárics Iván vasuti őr kocsisa, Blázics Iván kocsin tejet akart beszállítani Szentára. Utközben felkapaszkodott a kocsira Hopp Ferenc tizenöt éves szentai gyerek is, aki később átvette a gyeplőt Blázicstól. Egy darabig a pályatest és a szőlők közötti, alig öt méter szélességű nyári uton haladtak, de amikor a kitérőnél levő sorompónélküli vasuti átjáróhoz értek, át akartak jutni a pályatest tulsó oldalán húzódó országutraf. Már a sineken voltak, amikor Blázics észrevette, hogy vonat robog feléjük. Épp anynyi ideje volt, hogy leugrott a kocsiról, mert a következő pillanatban a Szimplon beleszaladt a kocsiba és azt darabokra törve mintegy hatvan méternyire hurcolta magával. Hopp Ferenc azonban az erős lökésre kirepült a kocsiból és rázuhant a mozdony elején álló vaslemezre, ahol a kocsironcoktól súlyos sérüléseket szenvedett. Csányi Imre mozdonyvezető nyomban fékezett, a súlyosan megsérült gyereket felvették a vonatra és beszállították Szentára, hogy kórházba vigyék. A gyerek azonban már utközben belehalt sérüléseibe. A rendőrség részéről Mattes Szlávkó rendőrfőkapitány és dr. Beleszlin Bránkó rendőr-orvos szálltak ki a helyszínre.

A karlovcii diákkongresszus

Novisadai ünnepélyes fogadtatást készít elő az oda kiránduló kül földi diákok tiszteletére

Novisadról jelentik: A Szremszki-Karlovcin ülésező nemzetközi diákkongresszus résztvevői szerdán folytatták tanácskozásait. Dr. Hofmann Konrad (Amerika) az egyetemi hallgatók életéről, multjáról és jövőjéről, dr. Kozs (Csehszlovákia) az egyetemi hallgatók és a munkásság viszonyáról, dr. Scherer (Németország) pedig az egyetemi hallgatók fölségélyezéséről értekeztek. Az előadásokat délután három óráig tartó tanácskozások követték. Este közös értekezletet tartottak a kongresszus valamennyi bizottságának bevonásával. Az értekezlet után Gyukics Anica tanárnő tartott érdekes előadást, amelyben a jugoszláviai egyetemi diákok helyzetét ismertette.

A kongresszus résztvevői csütörtökön délelőtt újból ülést tartanak, délután pedig Krusedolba rándulnak ki, ahol a város hangversenyt rendez tiszteletükre. A hangversenyt Davidov énekesnő Szlatin énekes, a beogradi opera tagjai és az Obilics beogradi énekkar fogják szerepelni. Hangverseny után táncmulatság lesz.

A nemzetközi diákkongresszus tagjai Novisad város meghívására szombaton Novisadot látogatják meg. Novisadon szerdán foglalkoztak a vendégek ünnepélyes fogadtatásának előkészítésével.

NAPRÓL NAPRA

Igaz történet

A napokban hunyt el Philadelphában John Wanamaker többszörös milliomas, aki millióin kívül egy négy uccára szóló tizenöt emeletes áruházat, két kisebb, alig nyolcemeletes családi házat és egy saját, jóforgalmu bankházat hagyott hátra a boldog örökösökre. Ez idáig rendben volna, ha Wanamakernek volt ennyi vagyona, persze hogy az örökösökre hagyja és nem viszi magával a krematóriumba. Az egész dolog tehát nem is ezért érdekes, hanem a kezdet miatt. Mert Mr. Wanamaker életében is előfordult az a bizonyos kezdet, paloták és milliók nélkül, sőt mi több, ugyszólván krajcár nélkül. A kezdet kezdetén Hollandiából kelt utra az Ujvilág felé, miután érzékeny bucsut vett jó szüleitől, akik könnyes szemekkel tekintgettek utána mindaddig, míg el nem nyelte a tulipántos látóhatár.

Megérkezvén Philadelphába, egy ideig abból élt, hogy pacienseket szállított öt százalékra egy fogorvosnak, majd a megspórolt öt százalékokból önállósította magát. Nyitott egy szerény vegyeskereskedést, amelyben kanári madártól, a mennyasszonyi műtuskoszorun keresztül koporsóig mindent lehetett kapni. Olyan igazi vegyeskereskedés volt. Az üzlet azonban gyengén indult. Az első nap bevétele huszonnégy dollár és hatvanhét cent volt, aminek tíz százaléka jelentette számára a tiszta hasznat. Mit csinál egy kevésbé okos ember ilyenkor? Huszonnégy dollár bevétel, az áruraktár, huszonnégy dollár értékű áruval csökkent, tehát a kevésbé okos ember huszonnégy dollárért ismét árut vesz, a kettő-hatvanötöt pedig beteszi a takarékpénztárba, kamatozni. Sok kicsi sokra megy, kis szerencsével tíz-tizenöt év alatt megvásárolhatja azt a házat, amelyben üzlete van. Ezt csinálja egy kevésbé okos kereskedő, de Wanamaker nem ezt csinálta, mert okosabb akart lenni. Zsebébe gyűrte a egész bevételt és egy arra felé haladó autóbá pattanva elrobogott a *Public Ledger* című napilap kiadóhivatalába.

— Mondják uraim — kérdezte minden kertelés nélkül — mekkora hirdetési teret adnak nekem huszonnégy dollár hatvanhét centért, a *Ledger* reggeli számába?

Az egyik ur — szintén kertelés nélkül — elővette a colstokot, aztán elővette a *Ledger* aznapi számát és mérlegelni kezdett. Wanamaker pedig ezalatt nem ült tétlen, mert az idő pénz, hanem egy másik hivatalnoknak lediktálta a hirdetés szövegét, lefizette a vegyeskereskedés egy napi bevételét és visszarobogott az üzletbe.

Másnap reggel megjelent a hirdetés és másnap este az üzlet bevételét, száznegy dollárt, tíz centet, ismét bevitte a *Ledger* kiadóhivatalába. Most már ötször akkora hirdetést kapott. Így ment ez egy hétig. Napról-napra nagyobbodott a bevétel, nagyobbodott a hirdetés. Ismerősei, amikor már vastag borszivarokat füstölt és saját autóján ment üzletbe, csodálattal kérdezték, hogyan találta meg a gazdagodás rejtett ösvényét. Wanamaker csak mosolygott, kivicsorítva

arany fogsorát és csak annyit mondott az érdeklődőknek:

— Nem elég a boltban üldögélve várni a vevőket, hanem be kell őket csodítani. Így csodította össze a holland Wanamaker millióit, palotáit, igazi amerikai ötlettel.

Bonyodalom két kinevezés körül

A szuboticei radikális párt is ellenzi a két legutóbb kinevezett városi tisztségviselő alkalmazását

Néhány héttel ezelőtt, mint a Bácsme gyei Napló megírta, a belügyminiszterium a szuboticei városi közigazgatáshoz Lungulov Radivoj főispáni titkárt irodatisztnak és Jorgovics Milán gyurgyin-pusztai tanítót városi jegyzőnek nevezte ki. Az újonnan kinevezett tisztségviselők a kinevezési okmány kézhezvétele után jelentkeztek a polgármesternél hivataluk átvétele végett, de ott azt a választ kapták, hogy olyan állás, amilyenre a miniszterium őket kinevezte, nincs üresedésben és azt először kreálni kellene. Jorgovics Milán, aki városi jegyzővé történt kinevezéséig tanító volt, benyújtotta állásáról való lemondását a közoktatásügyi miniszteriumhoz, mert egész biztosra vette, hogy kinevezése folytán részére állást fognak kreálni.

A városi tanács időközben azonban elhatározta, hogy az ügyet a rendkívüli közgyűlés elé terjeszti, mert nem tartja magát illetékesnek az intézkedésre. A városi tanács javaslata, amelyet a pénteki közgyűlés elé fog terjeszteni, elutasító lesz.

A kiszélesített tanács radikális-párti tagjai csütörtök délután hat órára ülést hívtak egybe, amelyen a közgyűlés napirendjén levő kérdésekről fognak tárgyalni. A gyűlés viharosnak ígérkezik, mert hír szerint, a tagok egy része exponálni akarja magát Jorgovics és Lungulov érdekében, míg a Jurics Márk képviselő körül csoportosuló radikálisok magukévá tették a városi tanács javaslatait. Állítólag a radikális-párt is ellene van az új kinevezéseknek, mert nem tartja megengedhetőnek, hogy most, amikor nagyobb létszámú pasztást akarnak a városházán keresztülvinni, új tisztségviselőket nevezzenek ki.

Pénzcsalók garázdálkodnak a Bácskában

A pénzcsalók vezetői csendőrkézen vannak

Noviszadról jelentik: A vasárnapi szrbobráni vásáron Brasniov Pál szrbobráni gazda is kihajtott teheneket eladásra. Kora reggel egy előtte ismeretlen ember egy tehenet vett tőle háromezerszáz dinárért. A vevő nyomban át is íratta a marhalevelet és harmincegy darab pénzjeggyel kifizette a vételárát. Brasniov zsebre vágta a pénzt és fiával betért az egyik vásári kocsmába áldomást inni. Ott ismételtelen megolvasták a pénzt és ekkor Brasniov fia megdöbbenve állapította meg, hogy a vevő harmincegy darab száz dináros helyett csak harmincegy darab, a száz dinárhoz teljesen hasonló, de a forgalomból már rég kivont husz dinárossal fizette meg a megvásárolt tehenet. Az apa és fia nyomban a csendőrséghez siettek és feljelentették a csalót. A csendőrök átkutatták az egész vásárt, de a szélhámos vevőt nem találták, mire a csendőrök autón indultak felkutatására.

A Szrbobrán—starivrbasi országuton tényleg sikerült is a tettest elfogni, aki a tehenet Vrbszra akarta hajtani. A csendőrség vallatásra fogta, mire elmondta, hogy Plavics Iljának hívják, szombori jómódu kisbirtokos és beismerte, hogy tudatosan fizetett forgalomból kikerült husz dinárossal, amelyeket egy Sesevics nevű szombori géplakatostól kapott azzal a megbízással, hogy vegyen ráta tehenet és azt utóbb

jó pénzért adja el, úgy hogy a hasznából husz százalékot kap.

A csendőrség megkeresésére a szombori rendőrség kinyomozta és letartóztatta Sesevics, akinél nagyobb mennyiségű vadonatul husz dindrosokat találtak. Sesevics eladta, hogy a husz dinárosokat egy beogradi bankhivatalnoktól azzal a megbízással kapta, hogy azt forgalomba hozza.

A csendőrség megállapította azt is, hogy egy az egész Bácskára kiterjedő pénzeszalóbanda már hónapok óta garázdálkodik és elárasztja a Bácskát ezekkel a forgalomból kikerült husz dinárosokkal.

A csendőrség a két elfogott pénzeszalót szerdán Beogradba kísérte, ahol a titokzatos bankhivatalnok után nyomoznak.

Katasztrófális ciklon a nyugatindiai szigeteken és Amerikában

Pusztító viharok és orkán Bulgáriában és Olaszországban

Newyorkból jelentik: A nyugatindiai szigeteken és Amerika délnyugati partvidékén napok óta hatalmas orkán dühöng és óriási pusztítást visz véghez.

A Haiti-szigetek fővárosát, San Domingót a ciklon teljesen elpusztította.

A szigetek hatalmas cukornádültetvényeit az orkán egészen tönkretette.

Igen sokan váltak hajléktalanok és Portoricóban tizenegy embert ölt meg az orkán.

Cuba hatalmas kávéültetvényeit is teljesen elpusztította a ciklon.

A nyugatindiai szigeteken az anyagi kár hozzávetőleg öt millió dollár.

ami valószínűleg még emelkedni fog, mert a ciklon még nem szűnt meg.

Hatalmas orkán Bulgáriában

Szófiából jelentik: Ruszcsuk környékén kedden óriási orkán dühöngött, amelyet pusztító felhőszakadás követett. A vihar háztetőket sodort le és az egész vidék gyümölcsstermését tönkretette.

Jégeső az olasz Rivierán

Génuából jelentik: Az olasz Rivierán kedden hatalmas felhőszakadás és jégeső vonult keresztül. A vihar következtében Génua órákon keresztül világitás nélkül maradt. Az uccai forgalom a délutáni órákban teljesen szűnetelt, mert a szélvihar háztetőket sodort le és életveszélyes volt az uccákon a közlekedés. A génuai park hatalmas fáit a vihar gyökerestől kicsavarta. Különösen nagy pusztítást okozott az orkán a génuai kikötőben. Egy hajót a szél kisodort a nyílt tengerre, több csónak és halászbárka elsüllyedt. A comóló tó vizén több csónak felborult és nyolc ember a hullámokba veszett.

Munkabíró nyugdíjasok nem kapnak drágasági pótlékot

Előkészületek Szubotica város pénteki közgyűlésére

Szubotica város kiszélesített tanácsa pénteki rendkívüli közgyűlésén foglalkozni fog a tanács ama javaslataival, amely a városi nyugdíj-szabályrendelet 11. pontjának a megváltoztatására vonatkozik.

A város jelenleg háromszor annyi nyugdíjast tart el, mint a háboru előtt, ami évente négymillióhatszáz-ezer dinár kiadást jelent. A nyugdíjasok között vannak jómóduak, aktív ügyvédek, ügyvédjelöltek, sőt egészen fiatal bankhivatalnokok is, akiket öt-hat évi szolgálat után nyugdíjaztak. Ezeknek a nyugdíjasoknak a drágasági pótléka nyolcszáz-ezer dinárt tesz ki. A városi tanács, amely még mindig nem készítette el az idei költségvetést, a mutatkozó deficitet úgy akarja csökkenteni,

hogy a nyugdíjasok nagy részétől megvonja a drágasági pótlékot.

A városi tanács javaslata szerint azok a nyugdíjasok, akiknek jövedelmező foglalkozásuk van, például ügyvédek, ügyvédjelöltek, mérnökök, orvosok, valamint azok, akiknek ingatlan vagyonukból havi ezer-öt száz dinárt meghaladó jövedelmük van, nem tartanak igényt drágasági pótlékra. Az itt felsorolt nyugdíjasok részére csak törzs-nyugdíjakat fogják folyósítani. Ugyancsak megvonják a drágasági pótlékot azoktól a nyugdíjasoktól is, akik öt évi szolgálat után kerültek nyugdíjba és ötven évnél fiatalabbak. Hír szerint a tanács javaslatát a radikális párti kiszélesített tanács tagok is támogatni fogják és remélik, hogy a javaslatot a közgyűlés egyhangúlag elfogadja.

A városi tanács azzal a tervvel is foglalkozik, hogy a nyugdíj-korhatárt öt, illetve tíz évről tíz, illetve tizenöt évre emeli fel. Az erről szóló javaslatot azonban csak később fogják közgyűlés elé terjeszteni.

Felborult Budapest

egy utasokkal telt villamoskocsi

Csak könnyű sebesültjei voltak a balesetnek

Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt tizenegy óra tájban egészen különös villamos szerencsétlenség történt Budapest legforgalmasabb utcáján, a Rákóczi-uton. A szerencsétlenség, amely nagy izgalmat keltett, nem követelt emberáldozatot s csupán néhány könnyebb sebesültje van.

Kevéssel féltizenegy után a Klauzál-utca és Dohány-utca sarkán lévő megállóhelyről elindult a 2-es jelzésű villamos kocsi, amelynek át kell menni a Rákóczi-ut kocsiján, hogy a Rókus-kórház előtt elhaladva a Teleky-térre menjen. Amikor a kocsi a Rákóczi-utca tőrt, a Keleti-pályaudvar felől jött a 27-es jelzésű kocsi, amelynek utját át kell szelni a Klauzál-utcai kocsinak.

A keresztezésnél ott állt a kis jelző fiú, aki a budapesti villamosközlekedés legfőbb irányítója. A fiú a 27-es villamosnak jelt adott, hogy álljon meg s a 2-esnek szabadra engedte a pályát. A 27-es kocsivezető azonban nem vette figyelembe a jelzést, hanem abban a hiszemben, hogy a 2-es kocsi előtt elhaladhat, teljes sebességgel indult neki az utnak. Mikor a kereszteződéshez ért, akkorra már ott volt a 2-es kocsi is, a 27-es nem tudott fékezni s belerohant a 2-es villamos középebe. Az utasokkal telt villamoskocsi óriási robajjal felborult. A következő pillanatban a felborult kocsi alól jajgatás, sikoltozás hallatszott s egymás után bujtak ki a felborult kocsiból a sápadtarcu, ijedt emberek. A Rákóczi-ut közönsége odarohant a szerencsétlenség színhelyére, értesítették a mentőket és a tűzoltókat, akik nagy készséggel vonultak ki. Kiderült, hogy a szerencsétlenség szerencsésebben végződött, mint hitték. Sem halálos áldozata, sem súlyos sebesültje nincs az összeütközésnek. Néhány könnyebb sebesült a saját lábán távozott.

A baleset színhelyén akkora tömeg gyűlt össze, hogy a rendőrség alig volt képes megtisztítani a Rákóczi-utat.

A helyszínen foganatosított kihallgatások alapján letartóztatták Horvát Antalt, a 27-es jelzésű villamos kocsivezetőjét, aki elsősorban felelős a szerencsétlenségért.

ENGLISKI MAGAZIN

fiókja Beograd, Vuka Karadžića 18

Mértékosztály legfinomabb forfiruhákra Fehérnemű mérték után

Különlegesség: kész angol ulsterek, rangos, eredeti „Burberry” esőköpeny

Sportruházati különlegességek 330

BUDORSZU SEGETE

legocsióban szer zheti be 1101

Nagy Varjas Rókus

sztalosmesternél, Subotica, VI. Vukovićeva 3

HIREK

Napok siratása

Azt a tévelygő asszonyt, ha látnám, aki este a holdat ragasztja homlokára és az alvajáró lillomok fejét megigazítja, hogy hova nézzenek. Tizenkét aranykalászt szentel meg, minden órára egyet, kezét is leöblíti és drága koszorukat fon azoknak, akik aznap hívek maradtak hozzá. Ilyenkor a Hadak-utján már kigyuladt a félelmes jegenyesor, szelek parázsló ujjai borzolja a fényes árvalányhaját a magas tisztásokon és ő a jók fehér riadóját énekl valamelyik kihűlt ablakból. Kilenc óra lehet, amikor az őrházban véresen erőlködnek a gyertyák és az apostolok ép úgy, mint a testőrök sorra elalszanak. Tíz óraker egy ráncosarcu öreg haldokló nyitja föl mégegyszer a szemét s nyöszörögve bámulja, hogy az ágyon fogatlan kéjgyilkosok darabolják föl az első szerelmesét, akit ő rajongó bolond kiméletességből érintetlenül hagyott. Tizenegy óra van, amikor egy pénzéhes, alattomos ellensége ép az ő mellének tükrében tapogatja arcát. A tükör fűrgeszemű gyerekképet mutat és az alattomos füttyörészve elindul, hogy kettészelve egy elálmósodott felebarátja nyakát. Tizenkét óraker térdel a láthatatlan asszony és megesküszik, hogy örök-ké szent marad és a jószág porló lisztjét fogja érlelni a másnapi kalászkok tenyerén, ha már mindenkép élni kell. Ugyanakkor lopva egy iskolágyerek huz planétát a szivéből, hogy megtudja mit kérdeznak tőle holnap a katedra előtt. Egy útés hullik le a harangról, a mikor az alattomos szerencsésen hazakerkezik az öldöklő játékból, gondosan kezét mos és lefekszik. Két óraker a keblét szorongatja a legtisztább hajadon, az ő igazi udvarhölgye és esztendőszerező visszakergetett vágyait vékezi el egyszerre. Három óraker toronykeresztbe botlik a hold és behull egy fekete tölcserbe. A tévelygő asszony mefeledt mozdulatot tesz, mint az alvó csitri, akinek hirtelen eleredt a vére. Örül, hogy mégsem igaz és hogy még mindig a régi kis ártatlan; mást gondol és csöndesen a hid felé indul, hogy megölje magát, amíg a teste is tiszta. Utközben — négy vagy öt óraker — fetregő nagy erőkerések után megszűli megint a napot, kitudja hányezredik átkozott gyermekét, új gyötrelmek parancsaival a homlokát.

Berényi János

*

— **Mária román királyné keresztültutazott Szuboticán.** Mária román királyné kedden este Bledből érkezve keresztültutazott Szuboticán. A román királyné vonata tizenöt percig állt a szubotici állomáson és aztán tovább rohogott Velikakikindán keresztül Bukarestbe.

— **Szubotica város rendkívüli közgyűlése.** Szubotica város július 30-ikán tartja meg rendkívüli közgyűlését. Az elmúlt napokban az a hír terjedt el, hogy a közgyűlést bizonytalan időre elhalasztják, de ez a hír minden alapot nélkülöz.

— **Csehszlovák katonatisztek Szuboticán.** Szerdán délután a budapesti vonattal huszonhárom csehszlovákiai tisztszest érkezett Szuboticára. A tisztek Jame generális vezetése alatt jöttek és Lázics generális kalauzálása mellett megtekintették a várost és Pális-fürdőt. A cseh katonatisztek tiszteletére a Tiszti-Otthonban szerdán este ünnepi bankett volt. A tisztek szerdán este tovább utaztak Beogradba, ahonnan kirándulásokat fognak tenni az ország különböző részeibe. A csehszlovák katonatisztek négy hétig fognak Jugoszláviában maradni és tanulmányozni fogják a jugoszláv katonai viszonyokat.

— **Nem oszlatták fel a szlovéniai Orjunit.** Noviszadról jelentik: Jevgyevics Dobroszláv, az Orjuna igazgatóság tagja annak közlését kéri, hogy a belügyminiszter Vidovdán óta három ízben kísérelte meg a szlovéniai Orjuna-szervezetek fölösztását, de a felosztásra még sem került sor.

— **Felülvizsgálják a szubotical kataszteri hivatal működését.** Bogojevics Iván miniszteri biztos, aki néhány nappal ezelőtt érkezett Szuboticára a pénzügyigazgatóság és a városi adóhivatal működésének felülvizsgálására, szerdán délelőtt a városi adóhivatalhoz tartozó kataszteri hivatalt vizsgálta felül. A kataszteri hivatalt, amelynek főnöke Franciskovics Simon városi irodafőtiszt, a miniszteri biztos a legnagyobb rendben találta.

— **A noviszadi nemzeti színház múlt évi működésének mérlege.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Nemzeti Színház múlt évi szeptember 5-ikén nyitotta meg kapuit és ezévi július 4-ikén fejezte be a szezont. A színház ezen idő alatt 359 előadást tartott, amelyből 184 drámai, 161 operette, 7 operaelőadás volt. A színház alatt néhány jól sikerült hangverseny is volt, amelyek keretében külföldi művészek léptek fel. A 359 előadáson kívül a »Hudozsesztveni« hat és a »Kék madár« orosz kisszínház szintén hat előadást rendezett. Az előadásra került színdarabok közül 25 drámai és 8 operabemutató volt.

— **Dánok jugoszlávai tanulmányuton.** Zágrebból jelentik: Szerdán este Splitből Zágrebbe érkezett egy harminctagú dán társaság Urlixen koppenhágai képviselő vezetésével. A pályaudvaron a zagrebi társadalmi egyesületek kiküldöttjei fogadták a dán vendégeket.

— **A francia kommunista bányamunkások augusztus 9-ikén sztrájkba lépnek.** Párisból jelentik: A kommunista bányamunkások országos szövetsége kimondotta, hogy augusztus 9-ikén általános bányászsztrájkot kezd Franciaországban, egyrészt, hogy a sztrájkoló angol bányamunkásokat szimpátiájáról biztosítsák, másrészt, hogy keresztülvigyék a napi munkabérnek hat frankkal való emelését.

— **Beszámíthatlanság miatt felmentett királysértő.** Noviszadról jelentik: A noviszadi államügyészség királysértéssel és hivatalnoksértéssel vádolta Preradovics Szeván bajsai földművest. A noviszadi kerületi törvényszék szerdán felmentette Preradovicsot, mert tettét beszámíthatlan állapotban követte el. Az államügyész felebbezett.

— **Felmentették a hivatalnoksértés vádjáról.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészség vádat emelt Ilics Mihály noviszadi bankhivatalnok ellen, mert az a vád szerint a nála hivatalosan eljárt Mohorovics Antal noviszadi dektívét megsértette és lakásából kiteszta. Az ügyész a noviszadi törvényszék szerdai főtárgyalásán eljettette a vádat, mert nem fog fenn büncselekmény.

— **Fogházra ítelt községi bíró.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék tizenöt napi fogházra és ezer dinár pénzbírságra ítélte Stakics Jován begesi községi bírót, aki a község házára idézte Rakics Jóvó földművest és a község házáról kilökte. Az ügyész súlyosbírtásért felebbezett.

— **Autószerencsétlenség Szeged mellett.** Szegedről jelentik: Kedden késő este a Budapest felé vivő országúton súlyos autószerencsétlenség történt. Az Angol-Magyar Bank szegedi fiókja igazgatójának felesége, Gál Miksáné és leánya autókirándulásra mentek egy rokonokkal dr. Pálóc Sándor szegedi ügyvéddel, aki magával vitte tizenhat hónapos kisfiát is. Nem messze a jugoszláv határtól az autó küllői eltörték, a kocsi felborult és a benne ülők széles ívben az országútra estek. Pálóc Sándor magasratartott kezeiben szorongatta kisfiát, akit így próbált megmenteni, azonban a gyermek koponyacsonttörést szenvedett és meghalt. Az autó többi utasa is többé-kevésbé súlyosan megsebesült.

— **Petrovoszeló ötvenezer dinárt szavazott meg az árvizkárosultak javára.** Petrovoszelóról jelentik: Az árvizkárosultaknak a petrovoszelói községi képviselőtestület egyhangú határozattal ötvenezer dinárt szavazott meg gyorssegély címén. Ezenkívül husztagu segélybizottságot választottak, amely a tanítók támogatásával élelmet, ruhát és pénzt fog szállítani a községben.

— **Elnapolt sajtóper.** A *Bácsmegyei Napló* július 27-iki számában közölte, hogy a noviszadi törvényszéken hétfőre volt kitzve dr. Pális Emilnek, a szombori tőzsde elnökének, dr. Hesslein József újságíró ellen indított sajtóperében a főtárgyalás, amelyet azonban el kellett halasztani, mert a tanúk nem jelentek meg. Ezzel kapcsolatban dr. Pális Emil a következők megállapítását kéri: A pör a vádlott hibájából huzódik, mert: 1. a főtárgyaláson kitünt, hogy a vádlott kivánságára beidézett tanúk közül kettőnek nem lehetett az idézést kikézbeseíteni, miután a vádlott nem adta be a pontos lakcímüket, 2. mert a vádlott sem előzőben, sem a főtárgyaláson nem adta meg ama fegyelmi eljárás iratának a számát, amelyet a noviszadi tőzsde elnöke az én írásbeli kéresemre ellenem lefolytatott, holott az iratok beszerzését a vádlott kérte, 3. mert a vádlott nem szerezte meg másolatban sem azokat az iratokat, amelyekre cikke megírásánál mint forrásra hivatkozott. Miután elsősorban nekem érdekem, hogy ez az ügy mielőbb befejeződjék, magam mutattam be a bíróságnak a noviszadi tőzsde fegyelmi bizottságának határozatát, nehogy formai okokból ismét elhalaszták a tárgyalást. Ezzel én adtam a kulesot a vádlottnak, a legszélesebb körű bizonyításhoz.

— **Uj kereskedői trükk Amerikában: mindent házhoz számlítanak.** Newyorkból jelentik: Uj eladási rendszert vezettek be a nagy amerikai kereskedők. »At your door« így jelzik ezek a kereskedők a cégüket a hirdetésekben: »Az ön ajtajához« — ezt jelenti a felírás és jelenti azt is, hogy a vásárlónak nem kell bemennie a boltba, megkap mindent házhoz szállítva. A trükk alapja — az ügynöküzlet — nem új, de újja teszik a rendkívüli arányok és a divat. Persze rengeteg ügynökökkel és rengeteg autóval kell dolgozni ezeknek a vállalatoknak. Az ügynökök autóbá ülnék és rendelésre megjelennek a kívánt áruval az illető vásárlónál. Természetesen mindjárt többfelét hoznak, hogy választani is lehessen. Különösen vidéken van nagy jelentősége ennek, úgy hogy a vidéki fogyasztók a nagyobb városok kereskedőitől vásárolhatnak, anélkül, hogy oda kellene utazniok. A bankok is kezdik átvenni ezt a szokást és a kiutalt pénzt díjmentesen szállítják haza feleiknek.

— **Tizenkétórás késést okozott a Molnál kiklott tehervonat.** Szentáról jelentik: A 8161. számú tehervonat szerdán délelőtt Mol mellett, az állomásbejárati váltónál kiklott. Három vagon felborult és összetört, az áru nagyrésze elpusztult. A kár ötven-hatvan ezer dinár. Emberéletben nem esett kár. A Noviszad felől érkező személyvonat utasai, minthogy a kiklott kocsik oltorlaszolták a pályát, csak átszállással utazhattak tovább. A forgalmi akadály tizenkét óras késést okozott a vonalon. Szuboticáról segélyvonat ment ki a kiklott vonat elszállítására végett.

— **Öngyilkosság.** Szomborból jelentik: Utvics Milán hetvennégy éves szombori süteményárus lakásán felakasztotta magát. Gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el az öngyilkosságot.

— **Öt osztálya lesz a sztaribecsei gimnáziumnak.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi miniszterium megengedte, hogy a sztaribecsei gimnáziumnál az 1926—1927. iskolai évre ötödik osztályt létesítsenek.

— **Egyesületet alakítanak a bácskai állatorvosok.** Sztariszvácról jelentik: A bácskai állami és községi állatorvosok augusztus 3-án Noviszadon a Szlobodaszálló nagytermében gyűlésre jönnek össze, mely alkalommal megalakítják az országos állatorvosi egyesület bácskai szervezetét. A bácskai állatorvosok egy része eddig a beogradri egyesület tagja volt, de jelentékeny része nem volt szervezve.

— **Tűzvész Vámosladányban.** Léváról jelentik: A Léva melletti Vámosladány községben péntek éjszaka Szabó Lajos cipész nádfedeles házának padlára is áterjedt a tűz a szomszédházakra is áterjedt. Leégett négy épület. A hivatalos tűzvizsgálat nem tudta kideríteni a tűz keletkezésének okát.

— **Uj iskolaszéki tagok Petrovoszelón.** A petrovoszelói községi képviselőtestület most ejtette meg az iskolaszéki tagok választását. A választás folytán két évi időtartamra Szalai Károly plébános, Hajdu András tanító, Fischer Izidor kereskedő, Iszkrujev Tosó jegyző, Bugarszki Péro, Szladity Román és Szlaity Stevan lettek iskolaszéki tagok.

— **Tolvaj úrinő.** Bródból jelentik: A bródi vasuti rendőrség szerdán letartóztatott egy elegánsan öltözött úrinőt, aki ellen a zagrebi rendőrség adott ki telefonon letartóztatási rendeletet. A tolvajnő Stolcer Violettenek hívják és az a vád ellene, hogy egy zagrebi kereskedő zsebéből tízezer dinárt ellopott. Megmotozásakor a kereskedő pénztárcáját az ellopott pénzzel együtt megtalálták nála. Stolcer Violettet a bródi rendőrség Zagrebba szállította.

— **Tormay Béla miniszteri tanácsost neveztek ki a magyar postatakarék vezérigazgatójává.** Budapestről jelentik: A magyar postatakarékpenztár vezérigazgatójává Tormay Béla miniszteri tanácsost neveztek ki. A kinevezés nagy feltűnést keltett, mert Baross Gábor eddigi vezérigazgatót a frankhamisítási ügyből kifolyólag fölmentették az ellene emelt vád alól, akinek állását most ennek ellenére mással töltötték be.

— **A vajdasági dobvoljác szervezetek közgyűlése.** A vajdasági dobvoljác szervezetek néhány nappal ezelőtt tartották rendes évi közgyűlésüket Topolán. A közgyűlésen újból Csobanics Bránkót választották meg elnöknek.

— **Portásnak nézték az angol tengerészeti minisztert.** Londonból jelentik: Vidám kalandja volt az angol tengerészeti miniszternek. Az eset a lapokba is belekerült és sokat mulatnak most rajta Londonban. A tengerészeti miniszter, akinek a minisztérium palotájában van lakása, éjszaka gyanus neszt hallott a szomszéd szobában. Felkelt, világosságot gyújtott, éjjeli szekrényéből, kivette revolverét, aztán kinyitotta az ajtót. Két egyenruhás rendőr toppant eléje és vilamos zseblámpásával a miniszter szemé közé világított és mind a kettő harsányan kiáltotta: Fel a kézzel! A tengerészeti miniszter meglepetten kérdezte a rendőröket, hogy mit keresnek nála, mire azok megmondták, hogy a ház egy hátsó kapuját szabályellenesen nyitva találták éjszakának idején, tehát át fognak kutatni minden zeg-zugot és megbüntetik a portást. — Ön ennek a háznak a portása? — tudakolták szigoruan a rendőrök, a miniszter pedig nagyszerényen azt felelte, hogy olyan nyugodalmas és biztos hivatali nem adott neki a sors, csak ideiglenesen lakik a palotában, lévén ő a tengerészeti miniszter. A két rendőr nem tudott hová lenni zavarában, bocsánatot kért az éjjeli háborgatásért és sietve távozott.

— **Költözködik a városi gyógyszerár.** Decsy Gyula Szent Teréziához címzett gyógyszerárja augusztus 1-én a kiskápolna mellől három házzal feljebb költözik át.

— **A vizsgálóbíró család és hűtlen kezelés címén elrendelte a vizsgálati fogságot Bacher Emil ellen.** Budapestről jelentik: Medvés-Medico vizsgálóbíró a Bacher-ügyben helyt adott az ügyészség indítványának és Bacher Emil ellen család és hűtlen kezelés miatt elrendelte a vizsgálatot és a vizsgálati fogságot. A vádtanács fog dönteni, hogy Bacher a vizsgálati fogház helyett házi őrizetben maradhat-e.

— **A gróf Khuen-Héderváry-birtok telepesei kártérítést fizetnek a vetésért.** Vukovárról jelentik: A gróf Khuen-Héderváry-birtokon létesült Ivanci és Cseretinci kolóniák telepeseit az agrárhivatal arra kötelezte, hogy a földosztás alkalmával már fennállott vetésekért száztizenháromezer dinár kártérítést fizessenek az uradalomnak. A követelés fejében ez év tavaszán lefoglalták a lábón álló vetést. A telepesek most memorandumot intéztek a nemzetgyűléshez és kéri, hogy a kártérítés összegét szállítsák le és a fizetési határidőt halasszák el. Kéri a zárlati feloldását is, mert a termés, amelyet nem szabad elhordaniok, vízben áll és romlásnak indult.

— **Komitácsi bandák megtámadtak több montenegrói falut.** Beogradból jelentik: A belügyminiszteriumnak szerdán a késő éjjeli órákban jelentették, hogy szerdán délután Veljesko hírhedt komitácsi bandavezér fändájával megtámadott több montenegrói falut. A banda tagjai és az őket üldöző csendőrök között nagy harc fejlődött ki és több csendőrt megöltek. A csendőröknek sikerült őket komitácsi elfogni, akik Kriva-Palánka mellett egy csendőrt elfogtak és állati kegyetlenséggel lemészárolták. A komitácsiakat, akik valamennyien bolgárok, a csendőrség a szkopljai várba szállította. A jelentés szerint a harc tovább folyik s a csendőrségnek nagyobb segítséget küldtek Szkopljából a banda tagjainak elfogatására.

— **Fontos tengerészeti titkok tüntek el a londoni tengerészeti hivatalból.** Londonból jelentik: A »Suffolk« tervrajzait melyeket Portsmouthból küldtek el, ismeretlen tettesek ellopták. Ennek az új, cirkálóknak építését a washingtoni meg egyezés után akarták elkezdni. A Scotland Yard azonnal összeköttetésbe lépett a portsmouthi rendőrséggel, mert nem csupán a cirkáló terveit lopták el, hanem egyéb nagyon fontos tengerészeti okmányokat is, melyekről csakis az admirális hivatal főtisztjei bírtak tudomással. A gyanúsítottak ellen megkezdtek az eljárást, de az ügyet mindeddig teljes homály borítja.

— **Letartóztattak egy amerikai tanítónőt, mert cigarettázott az utcán.** Newyorkból jelentik: Newyork művésznegyedében, Greenwich-Villagban történt, hogy egy huszonegy éves tanítónő néhány ismerősével az utcán sétált a késő esti órákban. A társaságban vegyesen voltak férfiak és nők, de a hölgyek közül csak a tanítónő cigarettázott. Szembe jött velük egy rendőr és felszólította, hogy azonnal dobja el a cigarettát, mert illetlen dolog, hogy egy nő a nyilvánosság előtt dohányozzék. Mikor a meglepett fiatal leány erre nem volt hajlandó, a rendőr bekísérte az őrszobára, ahonnan csak másnap reggel engedték el.

— **Délafrikában havazik.** Párisból jelentik: Londonon keresztül érkezik Capetownból az a csodálatos hír, hogy a napokban nagy hóesés volt a Fokföldön, ami annál meglepőbb, mert havat husz esztendő óta nem láttak a vidék lakói.

— **Nemzetközi kenyér-konferencia.** Prágából jelentik: Csehszlovákia kezdeményezésére Prágában nemzetközi kenyérkonferencia lesz, amelyen a liszt és kenyérgyártás problémáit fogják megbeszélni. A konferencián tíz állam vesz részt és pedig: Ausztria, Németország, Belgium, Anglia, Franciaország, Olaszország, Portugália, Svédország, Oroszország és az Egyesült-Államok.

— **Holttestet találtak a titeli országúton.** Noviszadról jelentik: A titeli országúton szerdán hajnalban férfi holttestet találtak, amely egy felborult kocsi mellett az országúton hevert. A holttestben a titeliek Szremácski Milivoj titeli földművesre ismertek, aki minden valószínűség szerint a kocsin elaludt, miközben a lovak megvadultak, felborították a kocsit, amelyből Szremácski kiesett és az esés folytán meghalt. Noviszadról törvényszéki bizottság száll ki a tényállás megállapítása végett.

— **Gabonát loptak.** Noviszadról jelentik: A bácskapetrovoszelói csendőrség szerdán letartóztatta Szöke Mátyas és Sági György petrovoszelói földműveseket, akik Sörös Mátyas petrovoszelói földműves földjéről több kocsi gabonát loptak és azt Horváth János petrovoszelói gazdánál rejtették el. A két tolvajt beszállították a noviszadi ügyészség fogházába. Horváth Jánost, betegségére való tekintettel, nem vették őrizetbe.

— **Ossendowski megsebesült.** Varsóból jelentik: Ossendowski tanárt, a híres lengyel utazót és író szerencsétlenség érte. Most épülő házáról leesett egy deszka, amely Ossendowski fejét érte. Az orvos belső vérzést állapított meg és kifejezte aggodalmát, hogy az agyrázkódtatással kapcsolatban komplikációk állhatnak be.

— **Egy orosz megcsönkítette Párisban az amerikai hősök szobrát.** Párisból jelentik: Az Egyesült-Államokról elnevezett téren ma délután egy harminc éves orosz alattvaló megcsönkította az amerikai önkéntesek emlékére felállított szobrát. Egy kalapáccsal leverte az amerikai önkéntest ábrázoló alak egyik kezét és egyik lábát. Letartóztatása után kijelentette, hogy ezzel tiltakozni akart az Egyesült-Államoknak az adósságok kérdésében tanúsított magatartása ellen. Ugy látszik, nem egészen beszámítható.

— **A németek letelepedési joga Lengyelországban.** Berlinből jelentik: Most kezdődtek meg párhuzamosan a lengyel-német kereskedelmi szerződés tárgyalásaival, a németeknek Lengyelországban való letelepedési jogai kérdésének a megbeszélése. A jelek szerint a kérdésben megvan a kölcsönös jóakarata s így a közeljövőben a kérdést a németek megnyugvására kedvezően intézik el.

— **Andrássy Gyula Károlyi József akciójának ellensúlyozására Lequeitióba utazott.** Budapestről jelentik: Andrássy Gyula gróf felesége társaságában San-Sebestiánba utazott, ahonnan rövid üdülés után Zita exkirálynő látogatására Lequeitióba folytatja útját. Andrássy Gyula útját összefüggésbe hozzák Károlyi József gróf székesfehérvári beszédével, amelyben Károlyi, mint ismeretes, Budapest eseményeire bünhocsánatot hirtetett. Károlyi magatartásával a harcok legitímisták nagyon elégedetlenek és ezért most Andrássy, majd később Pallavicini utazik Lequeitióba, hogy Károlyi akcióját ellensúlyozzák. Andrássy útjának eredményét magyar politikai körökben élénk érdeklődéssel várják.

— **Közel egymilliódot érő ékszereket találtak egy német matróznál, aki nem tudja, hol szerezte őket.** Berlinből jelentik: A napokban egy berlini kórházba szállították Georg Sandozsky matrózt, aki súlyos tifuszban szenvedett. Megérkezése után a kórház emberei kinyitották poggyászát, hogy annak tartalmát fertőtleníthessék. Óriási volt azonban a meglepetés, mikor a szegényes külsőjű matróz bőröndjében nagy sereg gyöngysort, briliáns ékszert, platina karkötőórát és rengeteg gyűrűt találtak. Már ismételt próbálatok kihallgatni a matrózt az ékszerek eredetéről vonatkozólag, de ha a rendőrség emberei kérdést intéznek hozzá, mindig »deliriumba« esik és semmire sem akar emlékezni. Most majd megvárják, amíg a matróz teljesen meggyógyult és akkor fogják ismét kihallgatni.

— **Románia és Németország vasúti összeköttetése ügyében közep európai közlekedésiügyi konferencia lesz Boroszlóban.** Bécsből jelentik: A jövő héten Boroszlóban közep európai közlekedésiügyi konferenciára gyűlnek össze a német, osztrák, csehszlovák, lengyel, magyar és román államvasutak delegáltjai. A konferencia tárgya: a Románia és Németország közötti teherforgalom rendezése és a tarifák szabályozása. Az előzetes terv szerint a román-német forgalom részére három relációt fognak megállapítani. Az első Magyarországon és Ausztrián, a második Magyarországon és Csehszlovákián, a harmadik egyenesen Lengyelországon át fogja a két ország közötti forgalmat lebonyolítani.

— **Repülőgépek karambolja.** Bukarestből jelentik: Buzuban két repülőgép gyakorlatozás közben összeütközött és lezuhant. Mindkét gép elpusztult, a pilótáknak azonban csodálatosképpen nem történt bajuk. Ugyancsak Buzuban egy másik repülőgép is lezuhant, amelyet Alekszandrof pilótanövendék vezetett. Alekszandrof súlyosan megsebesült.

— **A csehszlovák-magyar kereskedelmi szerződések tárgyában értekezlet tartottak a magyar kereskedelemügyi miniszteriumban.** Budapestről jelentik: A magyar kereskedelemügyi miniszteriumban szerdán a készülő csehszlovák-magyar kereskedelmi tárgyalások ügyében valamennyi szakminiszterium bevonásával értekezletet tartottak. Az értekezleten a gazdasági körök véleményét is meghallgatták.

— **Az amerikai alkoholcsempészek hadjárata az újságírók és kladók ellen.** Newyorkból jelentik: Az elmúlt napokban az Ohio-állambeli Canton városában meggyilkolták Donald R. Mellett főszerkesztőt és egy héten belül ez a második olyan gyilkosság, amely a rendőrségen kívül az egész közvéleményt foglalkoztatja. Ugy Mellett, mint Oden wheelingi lapkiadó ellen ugyanis kétségtelenül az alkoholcsempészek követtek el merényletet. Ohio-állam kormányzója 50.000 dollár jutalmat tűzött ki a gyilkos kézrekerítésére. Pittsburgban elfogtak egy Paillias nevű görögöt, aki közismert alkoholcsempész és alaposan gyanúsítható a gyilkosság elkövetésével. Mellett lapjában erőlesen küzdött az alkoholcsempészet ellen, amelynek leküzdésére irgalmatlan módszerek alkalmazását javasolta. A lap tulajdonosa, Cox, volt kormányzó, kijelentette, hogy egész vagyont meggyilkolt főszerkesztője halálának megbosszulására fordítja.

— **Csernoch hercegprimás pörli Csehszlovákiát.** Prágából jelentik: A csehszlovák állam tudvalevőleg lefoglalta az esztergomi érsekség Csehszlovákiában fekvő birtokait és ezeket a birtokokat a Pozsonyban székelő likvidációs bizottság kezeli. Csernoch hercegprimás most a csehszlovák-magyar vegyes bíróságnál pört indított ezen lefoglalt birtokok visszaadásáért.

Dr. Gábor fogorvosi rendeléseit újból megkezdte. 6610

— **Az első német hadihajó japán kikötőben.** Tokióból jelentik: A »Hamburg« nevű német cirkáló, amely a háború kitörése óta az első Japánban kikötött német hadihajó, ünnepélyesen fogadták Jokohama kikötőjében. A hajó tisztjeit és legénységét a mikádó és az admirális audiencián fogadta.

— **Kifosztottak egy gyoroki földbirtokost.** Aradról jelentik: Bisztriczky Károly gyoroki szőlőbirtokos megjelent az aradi csendőrségen és bejelentette, hogy gyoroki lakásából százhatvan ezer lej készpénzt elloptak. A szőlőbirtokos családjával Lippafüredre utazott és lakását két cselédjére bízta. A lakásban az egyik szekrény mellett egy nagyobb vasláda van és ebben tartotta Bisztriczky Károly készpénzét és értéktárgyait. A fürdőről kedden este érkezett vissza és lefekvés előtt szokásszerűen az első pillanatban észrevette, hogy az betekintett az értékeket tartó ládába. Átszallagozott papírpénz-csomók hiányzanak. Azonnal kérdőre vonta cselédjeit, akik azonban azt állították, hogy a ládához nem nyultak és a lakásban rajtuk kívül senki sem tartózkodott. A feljelentés alapján az aradi csendőrség telefonon intézkedett, hogy a két cselédet tartóztassák le, mert alapos a gyanu, hogy a lopást ők követték el. A láda ugyanis állandóan zárva volt és a kulcsot egyik szekrényben tartották.

— **Negyvenötezer munkanélküli bányász van Németországban.** Berlinből jelentik: A bányász-szakmában ijesztően nő a munkanélküliség. A legutóbbi kimutatás szerint negyvenötezer bányamunkás van kereset nélkül.

— **Rablók megtámadtak egy vonatot.** Oaklandból jelentik: Fegyveres rablóbanda megtámadta a Southern Pacific Railway egyik tehervonatát és több mint tizezer dollárt zsákmányolt. A személyzetet harcbaszállt a rablókkal és három rablót sikerült elfogni.

Félfuru utazás Budapestre és vissza a Jánosfalvi és a magyar vasutakon. Leszállított magyar vízumilleték 20.—dinar. A Nemzetközi Embervédelmi Kiállítás Budapest 1926. évi május hó 29-ikétől augusztus 3-ikáig tart. A kiállításra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes S. H. S. utlevéllel kell rendelkezniük. A kiállítási igazolvány felmutatása mellett a látogatók úgy az S. H. S. mint pedig a magyar — gyors és személyvonatokon — 50% kedvezményben részesülnek. Az indulási S. H. S. vasutállomásnál és a kiállítás látogatási osztályainál az igazolványokat le kell bélyegeztetni, mert az utazási kedvezmény csak ilyenként vehető igénybe. A kiállítási igazolványt rendelkezőknek a beogradi magyar utlevélhivatalnál vízumot kell szerezniük.

A vízumbeszerzés miatt azonban nem szükséges Beogradba utazni és az a beogradi Magyar Kereskedelmi Megbízott utján is beszerezhető. Utóbbihoz postán beküldött utlevelek az érkezés napján lesznek elintézve és a feleknek visszaküldve. Az utazási és vízumkedvezmények csak a kiállítási igazolványok birtokosait illetik. Az igazolványok ára 80 dinárban van megállapítva és kaphatók a felkelt S. H. S. kereskedelmi testületknél, pénzintézeteknél, utazási irodákban, utlevélhivatalnál és a beogradi magyar kereskedelmi megbízottnál (dr. Szilágyi Beograd, Palata Akademia. Tel. 20—23.) ahol a kiállításra az utazásra vonatkozó minden felvilágosítás is beszerezhető. Válaszbélyeg csatolandó.

Takarékoskodhat télen is a fával, ha »Zephir« kályhát használ lakásában. Kapható Barzel vaskereskedésben, Subotica. Telefon 123. 5123

A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárpangás, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, rossz kedv a természetes »Ferenc József« keserűviz használata által csitulik. Az orvosi világ a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a Ferenc József vizről, mert hatása megbízható és rendkívül enyhe. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

KINTORNA

● ● ●

Egy utazónak a vidéki szállodában megmutatják a szobáját.

— Na és mondja csak — szól a lohdinerhez — mik azok a fekete pontok ott a falon, legyek, vagy poloskák?

— Tessék csak rájuk ütni — mondja a lohdiner — ha elrepülnek, legyek ha ott maradnak, poloskák.

*

Egy öreg férj meséli.

— Huszéves házasságom alatt csak egyetlenegy bánatom volt.

— És az?

— Hogy megházasodtam.

*

A háziaszony: És vannak jó bizonyítványai is?

Az új leány: Meghiszem azt. Több mint ötven!...

*

A vendég rászól a pincérre:

— Nézze, barátom, hogy adhat nekem ilyen piszkos szalvétát?

— Bocsnát — szól a pincér — csak rosszul van összehajtvva.

*

Az utonálló késő éjjel mély meghajlással odalép egy jól öltözött urhoz:

— Ugy gondolom, uram, hogy valóban gazdag ajándékot érdemelek öntől, ha már ilyen szerencséje van.

— Szerencsém? Miért?

— Nos, mert ha én ma nem felejttem véletlenül otthon a revolveremet, most ideadhatná az egész pénzét, óráját és a gyűrűket...

*

— És gondold, hogy a férjem akkor is fog engem szeretni, ha majd megöregszem?

— No azt nagyon hamar meg fogod tudni.

Fogászati rendelő áthelyezés

Dent. ROMÁN OSZKÁR

Subotica, Jeláličeva ul. 1. a Jugoszláv bank átalakított épületében, volt Löwy Testvérek üzlete felett. Végzi az 8-éves fogászati műveletek eddig nemlétező mérsékelt árakon 5 évi kezéssel. Tartó foglalkozások, arany oronok, foghúzás. Rendel. d. 8-12-ig, d. u. 2-6-ig. Telefon 6-12. Vidékiek igen gyorsan kiértesítetnek.

ÉHGYOMORRA FÉL POHAR
SCHMIDTHAUER

KESERŰVIZ

10 étványat, kellemes közérzést munkakedvet biztosít.
Főlerakat: Mineralia, M. Malčić Drug N. Ustavska ulica 29. Telefon 489.

KÖZGAZDASÁG

Veszélyben a kivitelünk
Csehszlovákia felé

A jugoszláv gazdasági körök tiltakozása az új csehszlovák agrárvámok ellen

A noviszadi és a velükbecskerekeli kereskedelmi és iparkamarák — mint ismeretes — már állást foglaltak az új csehszlovák agrárvámok ellen. A beogradi kereskedelmi kamara ugyan hivatalosan még nem foglalkozott a kérdéssel, de a beogradi kamara is tudatában van annak, hogy a csehszlovák agrárvámok felett nem lehet szótlannul napirendre térni és a jövő héten az érdekelt körök Beogradban tanácskozásra jönnek össze és energikusan követelni fogják, hogy a jugoszláv gazdasági életet érzékenyen sújtó rendeletet változtassanak.

A gazdasági körökben nagyon rossz hatást kelt az új csehszlovák agrárvám-tarifa, mert ennek következtében nemcsak a két állam közt eddig fennállott legjobb politikai kapcsolatok szenvednek, hanem a csehszlovák gazdasági érdekekre sem lehet ezúttal tekintettel Jugoszlávia.

Különösen károsan érinti a jugoszláv érdekeltségeket, hogy Csehszlovákia egyes államoknak az agrárvámtörvény keretében is jóval nagyobb kedvezményeket juttat, mint amennyit Jugoszláviának hajlandó adni. A valóságban a csehszlovák eljárás azt jelenti, hogy ki akarja küszöbölni a Csehszlovákia felé szülő jugoszláv behozatal jelentékeny részét. Gazdasági körökben az a vélemény alakult ki, hogy semmiesetre sem szabadna a régi barátságon alapuló jugoszláv-csehszlovák kapcsolatokat ilyen megpróbáltatásoknak kitenni, mert ezek semmiképpen sem vezetnek a két állam egymásközi viszonyának kimé-lyítéséhez.

A csehszlovák állam azonban gazdasági szempontból sem cselekszik okosan, mert a csehszlovák kivitel Jugoszláviába jóval nagyobb, mint a jugoszláv kivitel Csehszlovákia felé. Ha tehát Csehszlovákia tudatosan akadályozza a kölcsönös külkereskedelmi forgalmat, akkor önmagának okoz kárt.

Ezért joggal elvárja a jugoszláv gazdasági élet a mértékadó és illetékes csehszlovák gazdasági köröktől, hogy mielőbb megfelelő intézkedésekkel kiküszöbölje a fennálló zavaró momentumokat, mert ellenkező esetben a jugoszláv kormány kénytelen lenne a gazdasági körök nyomásának engedve hasonló ellenintézkedéseket megtenni, ami a két állam jóviszonyát kedvezőtlenül befolyásolná.

Csehszlovákián a sor, hogy a mármár elkerülhetetlen látszó vámháborúnak elejét vegye.

A június havi jugoszláv
kivitel számokban

A most közzétett statisztikai adatok szerint ezévi júniusban a jugoszláv kivitel 612.224.320 papirdinárt tett ki, a múlt évi júniusi 671.504.485 papirdinárnyi kivittel szemben, úgyhogy ezévi júniusban 69.280.165 papirdinárral kisebb volt a kivitel értéke, mint a múlt esztendő ugyanazon szakában. **Tonndában** júniusban 402.321 volt a kivitel, míg tavaly júniusban 358.697 tonnát vittünk ki és így ezévi júniusban 49.624 tonnával több áru került kivitelre, mint a múlt évi júniusban. Ellenben **aranydinárban** ezévi júniusban 55.815.577 aranydinár értékben vittünk ki a tavalyi 59.159.221 aranydinárral szemben, vagyis 3.343.644 aranydinárral kevesebbet. **Tonndában** 12.16% a kivitel többlet, **aranydinárban** 5.65%-al kevesebb a kivitt árú értéke.

A kivitel a következő cikkekben áll: **Kukorica** 88.944 tonna 164.5 millió dinár értékben, fa: **épületfa** 93.385 tonna 65.4 millió dinár, **tüzelőfa** 24.476 tonna 4.7 millió dinár. **Gabona:** buza 18.826 tonna 55.9 millió dinár, más gabonaművek 2.801 tonna 4.7 millió dinár, **tojás:** 3.147

tonna 50 millió dinár, nyersrész 1.015 tonna 24.5 millió dinár, élő sertés 17.598 darab 21.9 millió dinár, friss hús 1.182 tonna 17.7 millió dinár, hústérmekek 93 tonna 2.7 millió dinár, élő marha 5.326 tonna 16.5 millió dinár, cement 37.552 tonna 14.5 millió dinár, buzaliszt 2.714 tonna 13.4 millió dinár, ólomlemezek 814 tonna 9.5 millió dinár, kender 1.353 tonna 9.4 millió dinár, apró baromfi 45.414 darab 6.7 millió dinár, élő lovak 2.366 darab 6.6 millió dinár, ópium 10 tonna 6.4 millió dinár, báránybőr 190 tonna 6.3 millió dinár, tölgyfaoszlop 95.177 darab 56 millió dinár, kalcium cianamid 2.018 tonna 5.5 millió dinár, bükkfaoszlop 160.197 darab 5.3 millió dinár, cserzőanyag 737 tonna 3.4 millió dinár és egyéb cikkek 99.740 tonna és 91.1 millió dinár értékben. **A kivitel irányát illetőleg kukorica** Csehszlovákia felé 71.2, Ausztriába 32.3 és Olaszországba 27.5 millió dinár értékben került kivitelre. **Épületfa** Olaszországba 49.2, Magyarországba 6.8, Franciaországba 4.9, **tüzelőfa** Olaszországba 3.9, Magyarországba fél millió dinár értékben; gabona: **buza** Csehszlovákia felé 25.8, Ausztriába 8.4, a Dunán, Brailán át 7.2 millió dinár értékben, **más gabonamű** Görögországba 1.8, Ausztriába 1.5, Braila irányába 0.8 millió dinár, **tojás** Svájcba 21.3, Ausztriába 12.1, Németországba 11.8 millió dinár, **nyersrész** Franciaországba 12.2, Németországba 4.9 millió dinár, **élő sertés** Ausztriába 17 millió dinár, Csehszlovákia felé 4.9 millió dinár, **hús** Ausztriába 10.4, Olaszországba 4.9, Németországba 2.3 és Belgiumba 0.8 millió dinár értékben, **élő marha** Olaszországba 8.6, Ausztriába 3.8 és Görögországba 3.3 millió dinár értékben, **cement** Egyiptomba 3.9, Egyesült Államokba 2.9, Görögországba 1.9 millió dinár, **buzaliszt** Ausztriába 7.1 és Csehszlovákia felé 5.8 millió dinár értékben került kivitelre.

Ez év első hat hónapjában kivittünk 3.938.353.129 dinár értékben a tavalyi első hat hónap 4.506.486.074 dinár kivitelével szemben. **Tonndában** az első hat hónap alatt 2.616.625 tonna volt a kivitel a tavalyi ugyanerre az időszakra első 2.145.337 tonnával szemben. Így a kivitel többlet ezidén 471.288 tonna, vagyis 21.96% volt, míg aranydinárban ez év első hat hónapjában 359.377.159 aranydinár értékben vittünk ki a tavalyi ugyanerre az időszakra első 379.699.815 aranydinárral szemben. Így az idén az első hat hónapban 20.322.655 aranydinárral, vagyis 5.35%-al kevesebb volt a kivitel, mint tavaly ezen idő alatt.

Augusztus 7., 8. és 9-ikén lesz a noviszadi vásár. Noviszadról jelentik: A legközelebbi noviszadi országos vásár augusztus 7., 8. és 9-én lesz, amelyre állatok vízmentes helyekről felhajthatók. A vásáron kirakodni kívánó iparosok és kereskedők kötelesek iparigazolványukat magukkal vinni és a vásári biztoshat bemutatni.

Vagyonzárlat egy susáki bank ellen. Susákról jelentik: A Susáki Tengermentési Bank és Takarékpénztár R. T. ellen a bíróság elrendelte a vagyonzárlatot.

A noviszadi tőzsdetanács ülése. Noviszadról jelentik: A noviszadi tőzsdetanács csütörtök délelőtt fél tíz órakor saját helyiségeiben tanácsulést tart, amelynek napirendjén többek között az építés alatt levő tőzsdedeporta belső berendezésének kérdése is szerepel. A szombori »Mare« azt a javaslatot terjesztette a tanácsülés elé, hogy a szerdai tőzsdei főnapokon nagyszámú tőzsdei exper-tizt tartssanak. Az első szerdai tőzsdefőnap jövő héten lesz. A noviszadi Komlós és Székely gabonacég azt javasolja, hogy a tőzsde írjon fel a közlekedési miniszterhez, hogy olyan szállítmányoknál, amelyeket uszályon, vagyis víziúton valamely belföldi állomásra adtak fel, de onnan vasuti kocsikba rakják és külföldre szállítják, a tíz százalékos állami illetéket ne számítsák fel, mert hajón szállított minden belföldi szállítmány szállítási díjának tíz százaléka külön állami illetékben lerovandó.

Szentai gabonárák, jul. 28. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: **Obuza** 275 dinár. **Ujbuza** azonnali fizetésre 260 dinár. **Augusztusi kasszával** 262.50 dinár. **Tengeri morzsolt vagonba rakva** 175 dinár. **Zab** 130 dinár.

Arpa 130 dinár. **Sőrárpa** 152.50 dinár. **Köles** 90 dinár. **Muharmag** 135 dinár. **Heremag** 2020 dinár. **Repce** 340 dinár. **Bab** 110 dinár. **Rozs** 130 dinár. **Lisztárak:** 0-ás GG. 500 dinár, 0-ás G. 490 dinár, 2-es főzölszt 440 dinár, 5-ös kenyérliszt 390 dinár, 7-es 200 dinár, 8-as 130 dinár. **Korpa** 120 dinár. **Irányzat:** lanyha. **Kínálat:** csekély. **Kereslet:** mérsékelt.

SPORT

A kassai Slávia
Szuboticán

Szombaton a SAND-al, vasárnap az alszövetségi válogatottal játszik

A szubotici közönségnek vasárnap érdekes sporteseményben lesz része. Szlovenszko bajnokcsapata, a kassai Slávia látogat el hozzánk.

A kitűnő kassai csapat, mely nemzetközi viszonylatban is tekintélyes játékos öt képvisel, két mérkőzést játszik Szuboticán.

Szombaton a SAND lesz az ellenfele, mely komplett csapatával veszi fel a küzdelmet. Másnap a vendégek az alszövetség válogatott csapatával játszanak.

Az alszövetség igazgatótanácsa szerda este perfektálta a mérkőzést és a szövetségi kapitány kijelölte a Slávia ellen szereplő csapatot: Siflis — Kulundzics, Gubics — Budanovics I., Budanovics III., Budanovics II. — Cset-Roglics, Kovács, Kaics, Siczák. Ez a mérkőzés lesz Szubotica válogatott próbajátéka, melyet kipróbálják a királyserleg mérkőzésre szembejehető játékosokat.

Mindkét mérkőzést a SAND-pályán játszik le.

Megalakult a magyar profi-szövetség. Budapestről jelentik: A magyar professzionisták futballszövetsége kedden megalakult. A szövetség elnöke Reichard Ottó, ügyvezető elnöke dr. Fodor Henrik lett.

Noviszad-kerületi—Bánát-kerületi mérkőzés Noviszadon. Noviszadról jelentik: Vasárnap a noviszadkerületi—bánátkerületi válogatott csapatok fognak Noviszadon a NAK-pályán revansmérkőzést tartani.

Az SzMTC Szentán. Vasárnap barátságos mérkőzésen méri össze erejét Szentán a szubotici SzMTC a SzAK-kal. Az SzMTC teljes első csapatával veszi fel a küzdelmet.

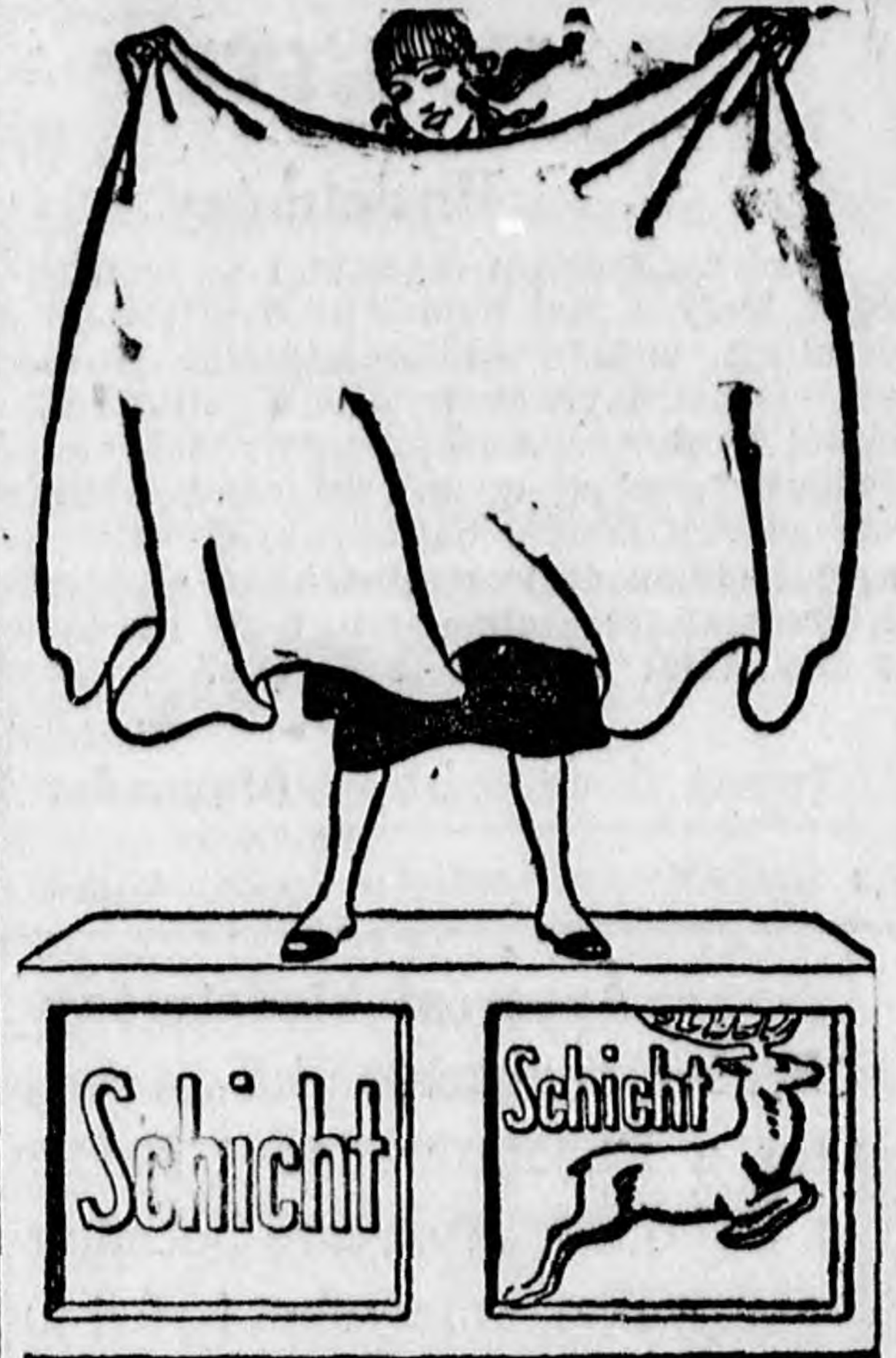
TŐZSDE

Zürich, jul. 28. Zárlat: Beograd 9.1125 Páris 12.40, London 25.1275, Newyork 516.75, Brüsszel 12.40, Milanó 16.325, Amszterdam 207.65, Berlin 122.975, Bécs 73.0625, Szófia 3.7325, Prága 15.30, Budapest 72.30, Bukarest 2.35.

Zagreb, jul. 28. Zárlat: Páris 136.47 138.47, London 275.05—276.05, Newyork 56.47—56.77, Genf 1094.80—1098.80, Berlin 1349.50—1353.50, Bécs 799.25—803.25, Prága 167.38—168.38, Trieszt 179.42—180.62.

Beograd, jul. 28. Zárlat: Páris 137, London 27.55, Newyork 56.59, Brüsszel 142, Zürich 1096.25, Milanó 18.15, Amszterdam 22.85, Berlin 13.50, Bécs 800, Prága 167.80, Budapest 796, Bukarest 25.80.

Noviszadi terménytőzsde, jul. 28. Buza: 6 vagon bácskai, új, 265 dinár. Zab: egy vagon bácskai 190 dinár. Tengeri: 4 vagon bácskai 193.50 dinár, 1 vagon bácskai franco Noviszad 197.50 dinár, 6 vagon bánáti 175—180 dinár. Liszt: 2 vagon bácskai, új 470 dinár. Korpa: 2 vagon bácskai, jutazsákokban 120 dinár, 2 vagon bácskai, új október—novemberi, jutazsákokban 190 dinár. Irányzat: változatlan. Fozgalom: 24 vagon.

Beáztatás „Asszonydicséret“-mosóporral, mosás „Szarvas“-szappannal

a fehérneműt
tökéletes kimelés mellett
fáradtság nélkül
a legnagyobb takarékosággal
a legrövidebb idő alatt
vakítóan tisztára mossa.

SCHICHT

Budapesti gabonátőzsde, jul. 28. A mártírdópiac üzlettelen, az irányzat anyha. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Magyar buza szeptemberre 360, októberre 369—371, zárlat 369.5—370, májusra 395—398, zárlat 397—398, magyar rozs októberre 240—240.5, zárlat 240.5—241. A készárupiacon buzában és rozsban alig történt kötés, csak a tengeri iránt mutatkozó élénkebb érdeklődés. Az irányzat lanyha. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 352.5—372.5, rozs 220—222.5, árpa 217.5—240, zab 270—285, tengeri 257.5—262.5, repce 540—550, korpa 165—167.5.

Csikágói gabonátőzsde, jul. 28. Buza júliusra 142.875, buza szeptemberre 141.5, buza decemberre 145.875. Tengeri júliusra 79.25, tengeri szeptemberre 85.875, tengeri decemberre 41.75. Zab júliusra 41.75, zab szeptemberre 44, zab decemberre 46.75. Rozs júliusra 104.875, rozs szeptemberre 106.375, rozs decemberre 110.875.

Newyorki gabonátőzsde, jul. 28. Buza őszi vörös 152, buza őszi kemény 158.5. Tengeri 97.875. Liszt 775—800. Irányzat buzánál egyenetlen, tengerinél szilárd.

Rádió-műsor

(4 város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Péntek, július hó 30-án:

Bécs (531): 16.15: Koncert. 20: Bécsi est.
Milanó (320): 16.30: Jazzband. 21: Koncert.
London (365—1600): 16.15: Koncert. 18: Szórakoztató zene. 20: Szimfonikus hangverseny. 22.05: Dallet.
Breszlau (418): 16.30: Koncert. 20.25: Népies hangverseny.
Leipzig (452): 16.30: Koncert. 19.45: Liszt-zongoraest. 21: Népies zenekari hangverseny.
München (485): 16.15: Koncert. 19.30: Operaelőadás.
Berlin (504): 17.30: Hangverseny.
Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17.02: Egészségügy előadás. 17.30: Szalonzenekar. 19.30: Dallet. 21.30: Hangverseny.

NYILTTÉR

Hirdetmény

Van szerencsém értesíteni az igen tisztelt közönséget, hogy a mai naptól kezdve Szamet Farkas ural társultam, miután eddig képtelen voltam egyedül a reám bízott ügyeket pontosan elintézni, tehát a mai naptól kezdve abban a helyzetben vagyok, hogy az elvállalt ügyeket, u. m. utlevelek láttatását a követségeknél, mint a hatóságoknál való kísértéseket legrövidebben és legpontosabban elvégezhetem, miért is társamat felhatalmaztam, hogy nevemben tárgyalhat és elvállalhat mindenféle ügyeket.

Tisztelettel
Alexandar Fischer
kereskedelmi és magánügynök
Senta

6612

Árverési hirdetés

F. évi augusztus hó 4-én délután 3 órakor a Poljoprivredna i Založna Banka d. d. Subotica, árverésre bocsátja mindazon zálogtárgyakat, amelyeket f. évi június 30-ig nem váltattak ki, illetve nem rendeztek.

Poljoprivredna i Založna Banka D. D.
Zálogosztálya

6615

Felhívás!

Ezennel felkérjük a volt „Zsvot“ kiházasító egyesület t. tagjait, tekintettel arra, hogy az érdekek figyelembevételével mellett egyik helybeli kiházasító egyesülettel előnyös megállapodás történt, beiratás és tagfelvétel végett tagkönyvecskéjükkel együtt folyó hó 30-ig naponta III. Sudarevićeva 52. (Margitmalommal szemben) megjelenni szíveskedjenek.

„Život“ szervezőbizottság.

Felhívás!

Ezennel felkérjük a „Nada“ kiházasító egyesület t. tagjait, tekintettel arra, hogy az egyesület működését megkezdi és pedig 30 dinár tagsági díj fizetéssel 20.000 dinár segélydíj kiutalásával — hogy törzskönyvezés végett f. hó 31-ig okvetlenül jelentkezni szíveskedjenek az egyesület irodájában V. Preradović ul. 11.

6315 „Nada“ kiházasító egyesület.

Hirdetmény

Értesítjük tisztelt vevőközönségünket, hogy Philipp Lipót, Hexner Sámuel és Fried László urak, volt alkalmazottaink, cégünkötől megváltak s így inkassóra, valamint üzletkötésre jogosítványuk nincs.

Tisztelettel
Kiss Pál és Társai
Sombor

6552

Birtok eladás.

Eladó Staramoravicán (Bácska) Tumbász Iván tulajdonát képező, a községtől 3 kilométernyire fekvő 190 katasztrális hold területű szántóföld a rajta levő 6 szobás lakóházzal, gazdasági épületekkel és felszerelésekkel együtt. Ugyanott eladó egy teljesen felszerelt, új gépekkel ellátott kender feldolgozó (áztató, szárító és fésültető). Ezen felszerelés a fenti birtokkal együtt vagy külön is eladó. A birtok és a kendergyár bármikor megtekinthető. Bővebb értesítés a helyszínén a tulajdonostól, vagy dr. Vojnić-Tunić István suboticiai ügyvédnél kapható.

6517

MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER! PRÓBALJON SZERENCSE!

NYEREMÉNYEK:

1.000.000, 500.000, 400.000, 300.000
stb., 39 millió dináron felül
Huzás f. é. aug. 6-7-én

Sorsjegyek 40, 80 és 160 dinár.
Szátküldés utánvétellel. — Nyereménylistát huzás utánra küldök.

GYETVAI LAJOS

sorsjegyarudaja
Bács-Topolca

6541

ZSÁK ZSINEG PONYVA

kender és manilla kéveköti fonalak,
tüzelő- és cséplőgép tömlők,
ponyvakölcsonzó intézet.
Kárpitos kellékek, butorszövet,
afrique, lószőr, pehelytollpótló stb.
Szőnyeg és linoleum nagy választékban
ENGROSS, EN DETAIL.

Weitzenfeld és Társa Subotica

Detail Városi bérpalota. — Telefon 192.
Engross Wilsonova ulica 7. — Telefon 190.

Teljesen jó, ujkarban levő
Harlei-Davidson kétcilinderes

motorbicikli mellélkocsival eladó

Érdeklődők forduljanak Mihajlović
Vladimirhoz, Sremska-Mitovica.
Ára 22.000 dinár.

6611

Főmolnár

erélyes, többéves gyakorlattal, kitűnő referenciákkal
ÁLLÁST KERES

2—10 vagonos, nagyobb, modern, automatikus
malomban. Mindennemű őrlésben, hámozásban,
szerelésben és átalakításokban jártas. 45 éves
négy nyelvet beszél.

MATHIAS WEBER főmolnár
Jaša Tomić (Modoš) Banat

Utlevelek beszerzését és láttatását

(vizumozását) — Oroszországot és Északamerikát
kivéve — tartózkodási engedélyt, hirtetéseket a
„Službene Novine“-ben, nyugdíjak rendezését és
minden egyéb ügyet gyorsan elintézi a subotici
kiállításon kitüntetéssel nyert és a nagyközönség
közében közbizalomnak örvendő: „ORION“-vállalat
Beograd, Gospodar Jevremova ulica 6. a
Kalimegdan közelében.

6164

SPECIALIS ÜZEM

RADIO, AUTOMOBIL és STABIL AKKUMULÁTOROKBAN

Ujjonnan épít minden célra akkumulátor telepeket, javít és tölt
bármilyen gyártmányú a legjobb gyártmányú anyaggal,
garanciával

E szakmához bárkinek szaktanácseset szolgál

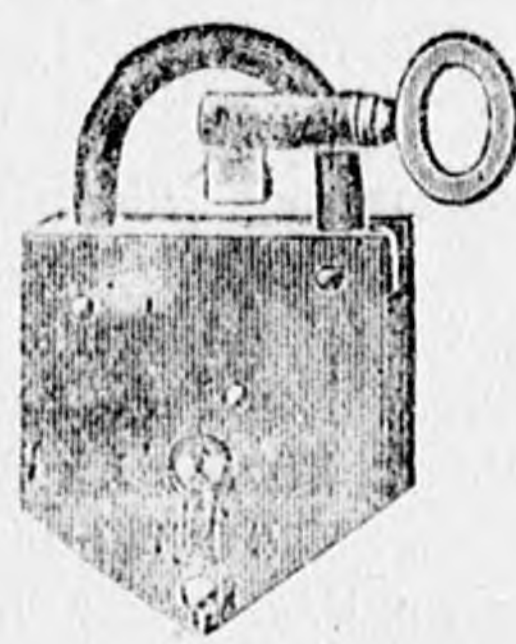
WILHELM LÁSZLÓ, PAŠIĆEVA UL. 2.

BARZEL

vaskereskedés

SUBOTICA

KUNETZ HÁZ

HA MODERN és GAZDASÁGOS

KUKORICASZÁRÍTÓ TELEPET

akar beszerezni, forduljon felvilágosításért

Ing. Timár Artur mérnökhöz Novisad
Ribnji trg 11. — Telefon 9.

6694

Sava T. Mrcajlović

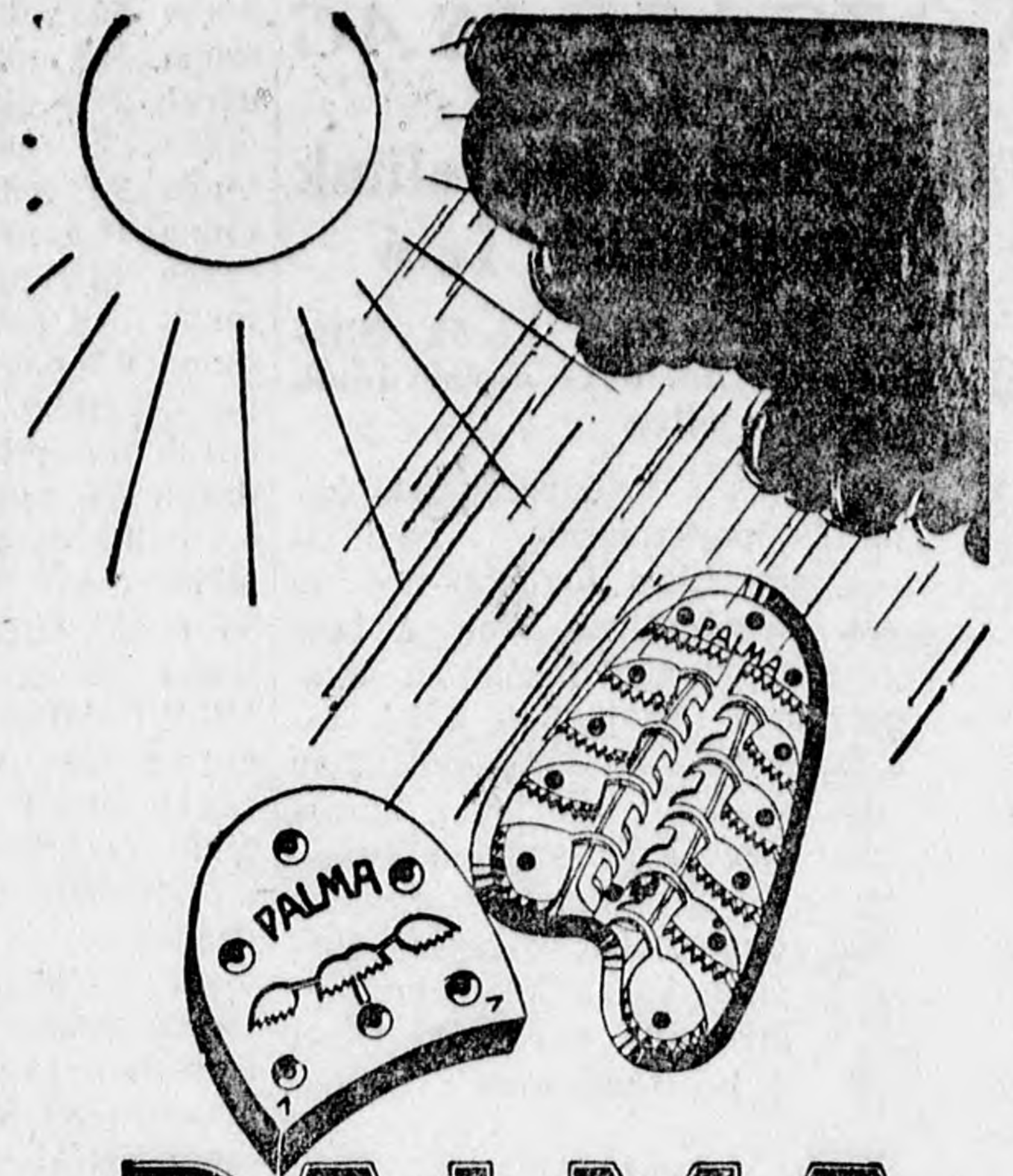
udvari gyógyszerháza Beograd

Eaux de Cologne

80 dinártól kezdve

100-nál több különféle illatban

6398

PALMA

Gummitalp és gummisarok

Rossz időben egyáltalán nem luxus, ha „Palma“-t hord
cipőjén, jó időben a szandálján, mert a járás ezzel
kellemes és ruganyos és így minden takarékos és prak-
tikusan gondolkodó embernek szüksége van erre

Miért? Mert tartósabb és olcsóbb, mint a bőr.

Tegyen kísérletet és gyorsan arra a meggyőződésre jut,
hogy nem is szabad „Palma“ nélkül felvennie cipőjét.

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is
megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős
nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabunk
meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drbnagy levélpapírt, 500 finom borítékot

összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért

összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papirszeletekre írja a számláit

Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három
nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük
a nyomtatványt

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

ORTH. KÓSER ÉTKEZÉS

ROGAŠKA SLATINA

(ROHITSCH-SAUERBRUNN)

a zagrebi aut. orth. hitközség felügyelete alatt

JAKOB MOZES, ROGAŠKA-SLATINA

Hotel Triglav

6232

ESTI KURIR

budapesti estilap. Főszerkesztő: Rassay Károly
A liberális polgárság lapja.

A magyarországi eseményekről az Esti Kurirból
értesül a leggyorsabban. Jugoszláviában kapható
a korábbi évek óta. Egyes szám ára
250 din. Helyi elosztási díj egy hónapra 60 din.

Előfizetéseket elfogad a jugoszláviai főbizomány

Medjunarodni Prom. Novinski i Oglasni Zavod d. d.

Podružnica Subotica, Vojnovićeva ul. 7.

KORZÓ MOZI

Julius 29.—augusztus 1. Csütörtök—vasárnap Ujdonság! Suboticán először! RIN-TIN-TIN a világitótorony óre Ebben a filmjében ez a híres emberi értelemmel bíró farkaskutya, teljesen új, önmagát is felülmúló bravurokkal lepi meg a közönséget

LIFKA MOZI

Julius 29.—augusztus 1. Csütörtök—vasárnap Ujdonság! Premier! Alice Terry és Ramon Navarro híres spanyol színész együttese műlőben lejátsszódó izgalmaival és kalandokkal telfűtött filmje Az arab Rex Ingram mesterműve 6 felvonásban Ezenkívűl: A dunai árvi katasztrófa Őfelsége Aleksandar király a katasztrófa színhelyén

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jelű leveleket továbbítunk Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg melléklendő.

Kertész hosszabb gyakorlatl. okt. 1-re állást keres. Leveleket »Szakember« ieligére a kiadóba kér 6616

12 család méh eladó. — Özv. Reiter Ferencné. Bezdán. (Vámház.) 6608

Kovácsszerszám. iókarban levő. eladó. Bencsi Szilveszter. Horgos. 6601

1 1/2 HP motorkerékdár. 2 éves. 4000 dinárért eladó. Cim a kiadóban. 6555

FIFI KOLNI VIZ PINTÉR gyógyszerár

Jozi és szépirodalmi könyvek, lexikonok, olcsón eladók. Cim a kiadóban. 6599

KÜLÖNFÉLE

Keresek Palicsan aug. 1-re szobát előszobával, vagy konvhával. Cim: I. Voinovičeva ul. 5. 6591

Házikosztot adok olcsón egy vagy két személy részére. Cim a kiadóban. 6379

30 dinárért 24 óra alatt megszerzi az utlevél vizumot. Postán válaszbélyegget kérünk. »Eros« ügynőkség. Frankopanska ul. 23. 6299

SCHLAGER HENRIK bórondó és speciális bóraru szaküzlet Subotica, ALEXANDROVA 1 (Leibach-ház) Jobb házból való flu tanoncul felvétetik. 6103

Butorozott szoba, konvhasználatl. kiadó. Brozova ulica 8. 6573

Pékség lakással és felszereléssel nagyobb községben, közvetlen a piacnál csekély lelépés ellenében betegség miatt átadó. Csak komoly reflektánsok jelentkezzenek. Uevanott süttőseged felvétetik. Cim a kiadóban. 6581

Alkalmi vételből származó butorbőröket, felsőbőröket s kellékeket cipészek és papucsosok részére olcsón kiárusítunk. Andraši i Drug Subotica. 5925

VÉTEL-ELADÁS

Vendéglő teljes berendezéssel, kerthelyiséggel, 2 billiárdasztallal és tekepályával eladó. Bozsóki Mihály vendéglős, Novi-becei. 5798

Lakóházak, vendéglők, fűszerüzletek huszezer dinártól felfelé eladók. Közelebbit Kocsis fűszerüzletében Bajmokon. 6546

Cipő- és cipőfelsőrészkeszítést a legmodernebb kivitelben és a legjutányosabb árban vállal Bedrušian Nišanné Német Anna, Subotica, Trumbičeva 2. Gimnáziummal szemben. 6407

Autóbusz eladó. Használt, iókarban levő 12 személyes autóbusz készpénzért jutányos árban eladó. Bővebbet Freudinger Szombor. Jevreiska ul. 25. 6495

Eladó szabadkézből egy magánház és azonnal beköltözhető. I. Skotus Vitora 49. 6228

Házak posta közelében lakásokkal, üzlethelyiségek a főtéren és kocsmalakással. Villatetek Palicsan sürgősen jutányosan eladók. Bővebbet Földes ruhatárlé

Ió, üzemképes MÁV cséplő 16.000 dinárért azonnal eladó és átvehető. Vadócz Károlynál, Bačka-Topola. 6468

Pénzszekrényt. 1. vagy 2. számút, megvételre keresek. Gyetvay, Bajmok. 6605

Szeplők, májfoltok, pörse-nések, arohörtisztítási anyag elen a legjobb szer

Creme Parvary Készíti: Blum gyógyszerár Subotica Kapható mindenütt

Egy- vagy kétágvas butorozott szobát keresek. Cimeket a kiadóba kér. 6600

Tanulókat a jövő tanévre teljes ellátással elfogad jutányosan egy nyugdíjas tanítócsalád Szuboticán, Petrogradska ul. (István-uca) 30. 6436

Száraz bükkháral tűzifa aprítva, házhoz szállítva 40 din. 5617 Weisz Dezső fakereskedő. Pósa mellett

Elsőrendű házikoszt kapható, kihordásra is. Senoe ul. 21. Ugyanott különbejáratu butorozott szoba teljes ellátással kiadó. 6169

Új ruhaüzlet megnyitás Suboticán. Rudics-uccában, a gyümölcsplacon. — Elegáns férfi, női és gyermekruhák legolcsóbb bevásárlási forrása. Divatos férfiöltöny 550 dinár, férfiraglán szövetből 600 és 700 dinár, covercoatból 700 és 1000 dinár, divatos női kabát 550 dinár. Gyermekruha 250, esőköpeny 250 dinár. Elegáns szövetgumiköppeny 475 dinár. Lüsszterkabát 375 dinár, tennisz divatnadrág 225 dinár. Férfi vászonöltöny 550 dinár. Vidékre utánvétell. Meg nem felelés esetén a pént visszasaadom. A saját érdekében ügyeljen a címre. — Földes Samu ruhaárúháza. 5905

Zsiros és boros HORDÓK 2716 állandó raktára KRIZ LAJOS géperőre berendezett áldárüzemében, Subotica, V. kör, Blaško-keresztnél, Mazuranevičeva ul. 19

Keresek 3 szobás lakást a beltéren szeptember 1-re. Cim a kiadóban. 6568

Csekély kölcsön ellenében a városháza közelében levő kapu alatti szobámat irodának díftalanul kiadnám. Cim: Pallas Reklam, Subotica. 6589

Elsőévre, beltéren, különbejáratu szoba, magányos uriembernek kiadó. Cim megtudható: Interreklam, Voinovičeva ulica 7. 6620

CITROM

»verdele« frissen érkezett nagyban és kicsinyben kapható Hercegi, Pašičeva ul. br. 2. 6385

100 darab ió, gömbölyű légyfogót 60.— dinár bérmentes utánvétell küld Haasz Ferenc Szrbobran. 6518

Nem létezik

szeplő, májfolt, pattanás és más szépséghibák, ha a »Pompadour«-szalóban (Városháza-épület) ápoltatja magát. Női fodrászat elsőrangú férfimunkaerők által, hajfestés Innectoval, manikűr, Hajszál, szemölcs végleges eltávolítása és soványítás villanynyal.

Új zongorák, pianók csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica. Városháza. 706

Uricsalád elvállal urizvermeiket (13—15 éves fiut) ióvő tanévre. Cim a kiadóban. 6609

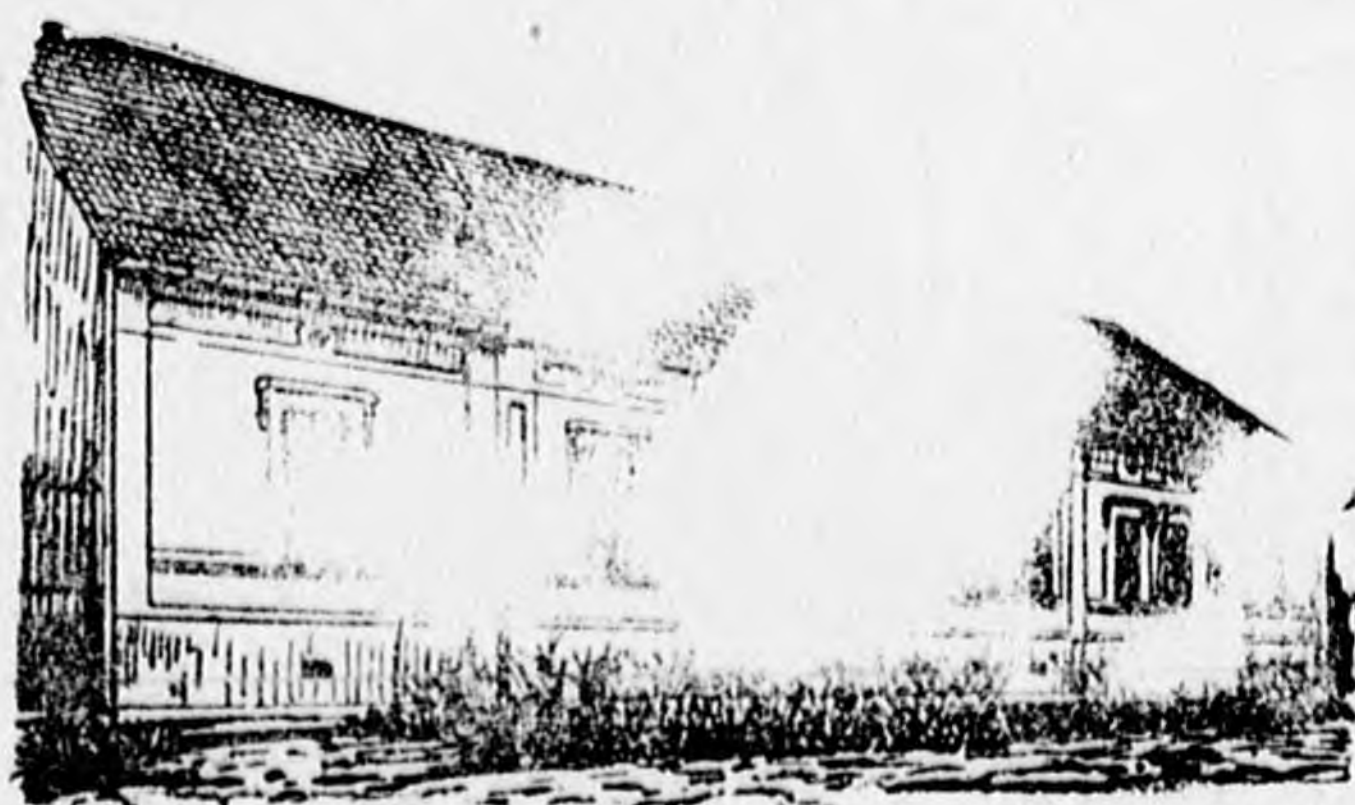
Diákokat keresek teljes ellátásra. Zongorahasznála Ugyanott német könyvt eladók. Cim a kiadóban. 660

DOKTOR

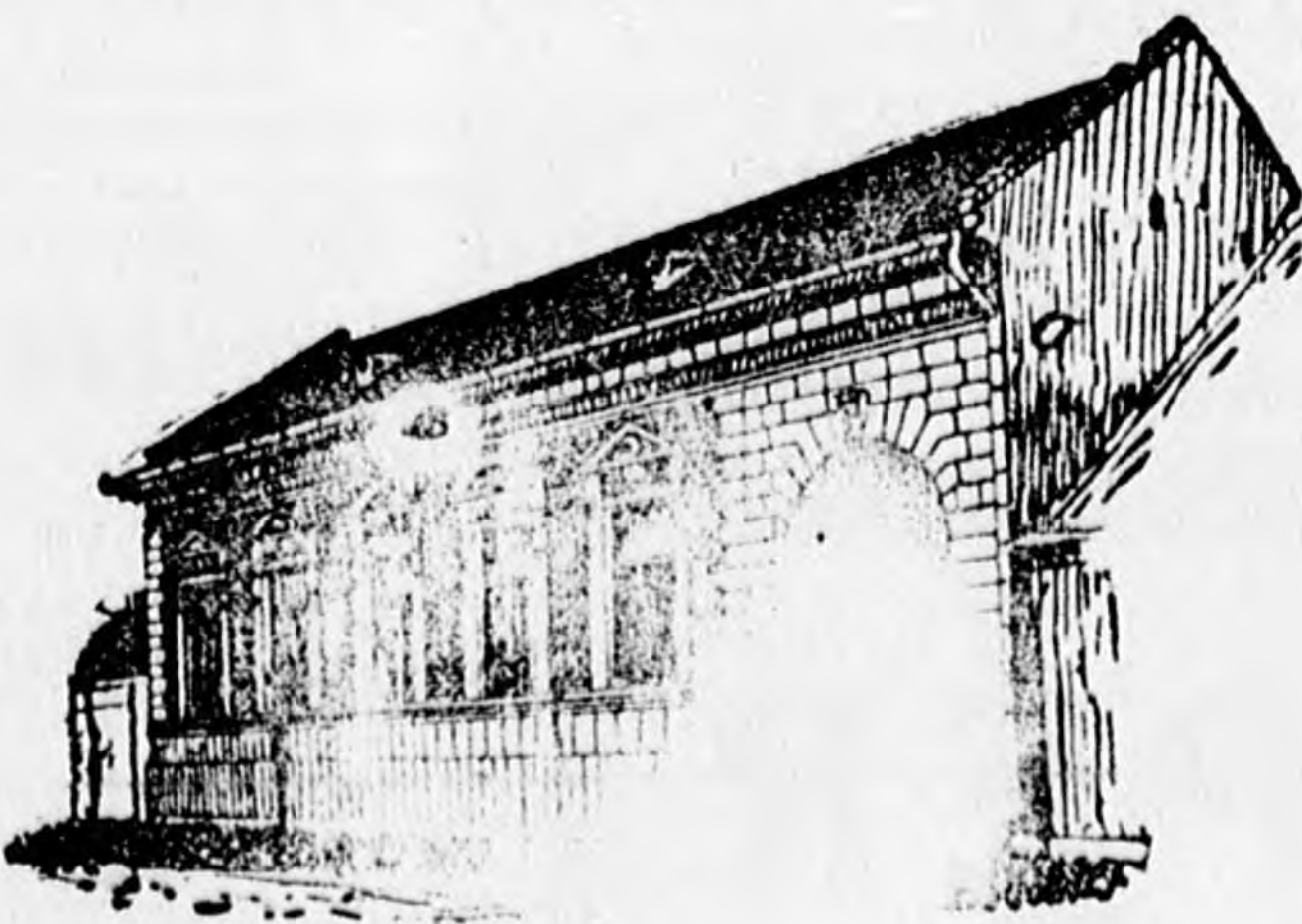
Dobra I. Arnautovič beogradi orvos június 1-től szeptember 15-ig LIPIL fűrdőn rendel. Lakás Müller villa a Kurhotellal szemben

Kemény-féle ecet- és konzervvár, Subotica, I. Voinovičeva ul. 5. értesíti tvevőit. hogy a vízű uborka eladását uib megkezdte. Egyben igyvelmetet minden lelki ismeretes háziasszonyt, hogy vízű uborka, paprika és egyéb konzerv télire való eltevéséhez az üzletekben csakis Kemény-féle ecetet vegyjen el. 651

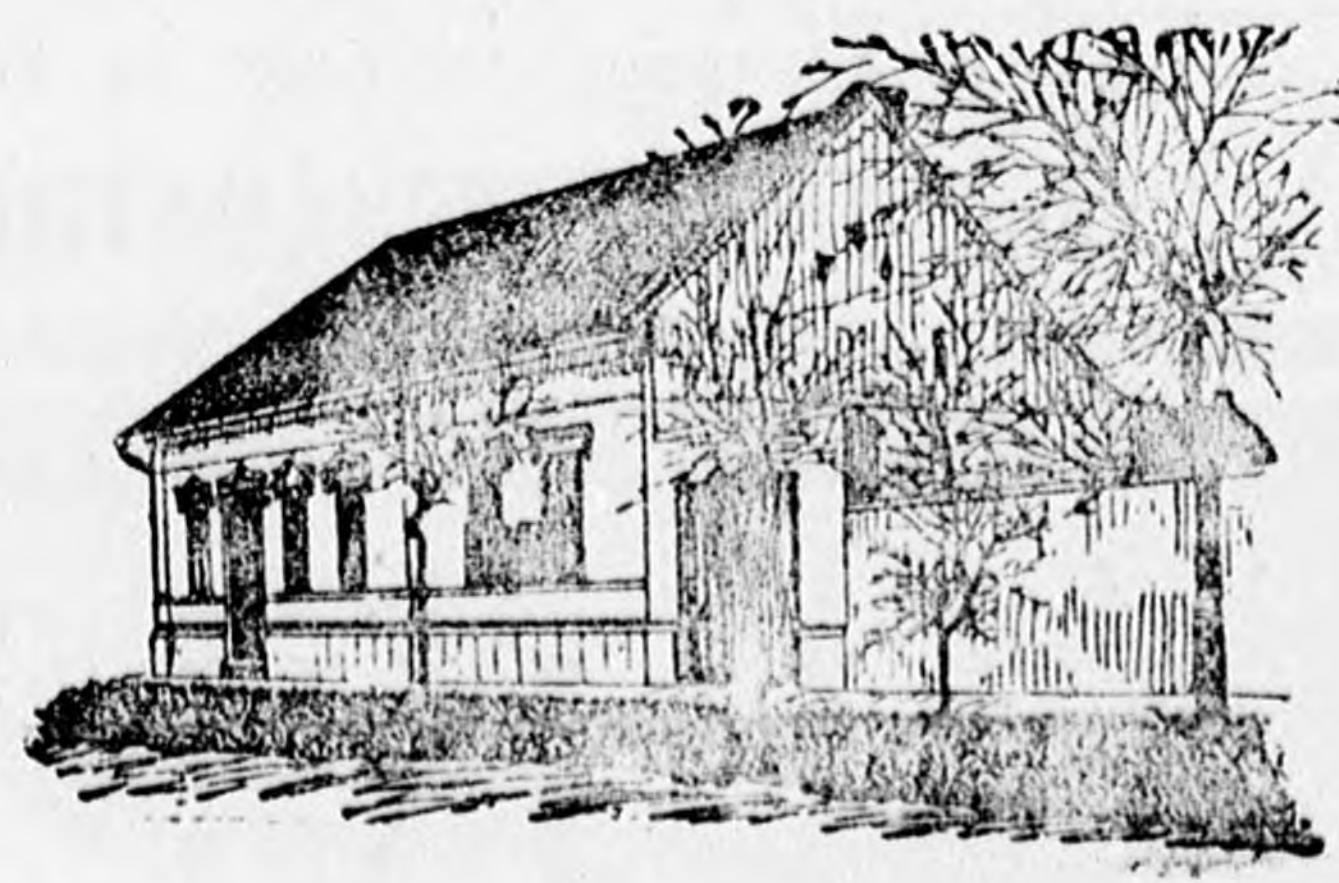
Akar-e 20 dinárért háztulajdonos lenni?

I. nyeremény

II. nyeremény

III. nyeremény

Huzás feltétlenül szeptember 25-én Egy sorsjegy ára 20 dinár

Ez a három ház a sombori Rökkantsorsjegy nyereménye. Ezenkívül 225 értékű tárgy

Huzási jegyzéket az újságokban közzétesszük Kapható mindenütt

Képviselőket és elárusítókat magas jutalék mellett felvesszünk. Irásbeli ajánlatokat Rökkant-Egyet Sorsjegyzosztálya Szubotica, postafiók 43 címre.